

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalouden koulutusohjelma

Kansainvälistyvä liiketoiminta ja yrittäjyys

2012

Tuomas Koivisto

ALOITTAVAN OSAKEYHTIÖN RAHOITUSMALLIT SEKÄ PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUT

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tuomas Koivisto

ALOITTAVAN OSAKEYHTIÖN RAHOITUSMALLIT SEKÄ PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUT

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä perustettujen osakeyhtiöiden rahoitusmalleja sekä pankki- ja vakuutuspalveluita. Tutkimuksesta saatujen tietojen avulla on tarkoitus kehittää Turun Seudun Osuuspankin yrityspalvelutarjontaa sekä erityisesti auttaa ja helpottaa tulevaisuudessa perustettavien osakeyhtiöiden tiedonhankintaa keräämällä kokemuksia jo aloittaneilta yrittäjiltä ja yrityksiltä.

Tutkimuksen runko jaettiin neljään osaan: osakeyhtiön rahoitusmalleihin, osakeyhtiön maksuliikkeen hoitoon, osakeyhtiön vakuuttamiseen sekä pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittämiseen. Teoriaosassa käytiin läpi osakeyhtiön perustamisen ja liiketoiminnan aloittamisen rahoitusvaihtoehtoja, liiketoiminnan pyörittämisen kannalta välttämättömiä ja tärkeitä maksuliikepalveluita sekä yrityksen vapaaehtoisia vakuutuksia lakisääteisten vakuutusten lisäksi. Tutkimusosa toteutettiin kvantitatiivisena kirjekyselynä, millä pyrittiin selvittämään käytännössä, mitä vaihtoehtoja tutkimukseen valitut yritykset ovat rahoitukseen, maksuliikkeeseen ja vakuutuksiin käyttäneet. Suurin hyöty tutkimuksesta oli kuitenkin tarkoitus saada yrittäjien kertomista perusteluista ja syistä, joiden vuoksi käytettyihin vaihtoehtoihin päädyttiin. Yrittäjiltä kysyttiin lisäksi, mitä he tekisivät toisin, jos he olisivat perustamassa yritystään niillä tiedoilla ja kokemuksilla, joita heillä on nyt.

Tutkimuksen tuloksien avulla selvisi aloittavien yrittäjien käytetyimmät rahoitusmallit sekä pankki- ja vakuutuspalvelut. Yrittäjien antamat perustelut selvensivät, minkälaisessa tilanteessa oleva yritys päätyy tiettyyn rahoitusmalliin, pankki- tai vakuutuspalveluun. Tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella voitiin myös tehdä johtopäätöksiä niistä syistä, minkä vuoksi tiettyyn rahoituksen lähteeseen, pankkiin tai vakuutusyhtiöön päädyttiin, tai miksi yritys on pankki- ja vakuutuspalvelunsa keskittänyt.

ASIASANAT:

Osakeyhtiö, perustaminen, rahoitus, maksuliikenne, vakuutus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business Administration | Entrepreneurship

December 2012 | 78

Instructor Ella Kasi

Tuomas Koivisto

THE FINANCIAL MODELS, BANKING AND INSURANCE SERVICES OF A STARTING LIMITED COMPANY

The aim of this study was to research the financial models, banking services and insurance services used by companies established in Turku in the first two quarters of 2012. The survey data is intended to develop the service offering of Turun Seudun Osuuspankki for limited companies, and in particular, to assist and facilitate limited companies that will be established in the future with the knowledge and experiences of the entrepreneurs and businesses that have already been established and are running.

The study was divided into four parts: company financial models, company payment transactions, insuring the company and centralization of banking and insurance services. The theoretical part reviews the necessary financial options and payment services as well as the company's voluntary insurances in addition to the statutory insurances needed for the establishment of the company and getting it started. The data for this study was carried out as a quantitative postal questionnaire. The aim of the quantitative postal questionnaire was to identify what options were used in funding the company and what the payment services and insurances selected by the companies in practice were. However the most important benefit of the study was the entrepreneurs' reasons and arguments why the selected services were chosen. In addition, entrepreneurs were asked what they would do differently if they had to set up a company with the information and the experiences that they have now.

Results from this study showed the most commonly used financial models, banking and insurance services by start-up limited companies. The arguments given by the entrepreneurs explained the reasons in what circumstances a company chose a certain financial model, banking or insurance service. Conclusions could be drawn from the results of this study about the reasons why a particular funding source, the bank or the insurance company was chosen, or why the company has centralized the banking and insurance services.

KEYWORDS:

Limited company, establishment, financing, payment transactions, insurance

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET JA SANASTO	7
1 JOHDANTO	8
2 OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN	10
2.1 Perustamissopimus ja osakkeiden merkitseminen	10
2.2 Osakkeiden maksaminen	12
2.3 Osakeyhtiön rekisteröiminen	13
3 OSAKEYHTIÖN RAHOITUS	15
3.1 Rahoituksen lajit	16
3.2 Pääomarakenne	18
3.3 Oman pääoman ehtoinen rahoitus	19
3.3.1 Rajoitettu vastuu	19
3.3.2 Oman pääoman lajit	20
3.3.3 Pääomasijoitus omaan pääomaan	21
3.3.4 Varojen jakaminen	21
3.3.5 Riskisijoitustoiminta	22
3.4 Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus	24
3.4.1 Vieraan pääoman käyttö	25
3.4.2 Rahoituspäätökset	25
3.4.3 Pankkilaina	26
3.4.4 Finnveran rahoituspalvelut	27
3.4.5 Muut rahoitusyhtiöt	31
3.4.6 Tuet ja avustukset	33
4 OSAKEYHTIÖN MAKSULIIKE	38
4.1 Palvelut yrityksen maksuliikkeen hoitoon	38
4.1.1 Luotollinen shekkitili	38
4.1.2 Maksupäätepalvelu, eräsiirtopalvelu ja Web Services -pankkiyhteys	39
4.1.3 E-lasku- ja suoraveloituspalvelu	39
4.1.4 Tunnistuspalvelu ja verkkomaksupainike	40
5 OSAKEYHTIÖN VAKUUTUKSET	41
5.1 Lakisääteiset eli pakolliset vakuutukset	41

5.1.1 Yrittäjän eläkevakuutus	41
5.1.2 Muut yrityksen pakolliset vakuutukset	42
5.2 Vapaaehtoiset vakuutukset	43
5.2.1 Yrittäjän tapaturmavakuutus	44
5.2.2 Omaisuus-, keskeytys- ja ajoneuvovakuutukset	44
5.2.3 Vastuu- ja oikeusturvavakuutukset	45
5.3 Pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen	45
6 TUTKIMUS OSAKEYHTIÖN RAHOITUSMALLEISTA SEKÄ PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUISTA	47
6.1 Tutkimusongelma	48
6.2 Tutkimusmenetelmät	49
6.3 Reliabiliteetti ja validiteetti	50
6.4 Tulokset	51
6.4.1 Oman pääoman ehtoinen rahoitus	51
6.4.2 Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus	53
6.4.3 Yrityksen maksuliike	56
6.4.4 Yrityksen vakuutukset	57
6.4.5 Keskittäminen ja muut havainnot	58
7 PÄÄTELMÄT	60
LÄHTEET	63
LIITTEET	
Liite 1. Tutkimuksen saatekirje	
Liite 2. Tutkimuksen kyselylomake	
KUVIOT	
Kuvio 1. Osakeyhtiön rahoituksen jako mukaillen Sutista & Viklundia (2005, 97).	17
Kuvio 2. Oman pääoman jakautuminen.	20
Kuvio 3. Riskipääomasijoitusprosessi (Sutinen & Viklund 2005, 101).	23
Kuvio 4. Osakepääoman määrä.	52
Kuvio 5. Osakepääomasijoituksen muoto.	52
Kuvio 6. Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen käyttö.	54

Kuvio 7. Velkakirjalainoittajien jakautuminen.	55
Kuvio 8. Yritysten maksuliikkeen jakautuminen	56
Kuvio 9. Vakuutusten jakautuminen vakuutusyhtiöittäin.	58

KÄYTETYT LYHENTEET JA SANASTO

Apportti	Muuna kuin rahasijoituksena yritykseen laitettu omaisuus (Patentti- ja rekisterihallitus 2012)
Confirming	Ostolaskurahoitus
ELY-keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Factoring	Yrityksen laskusaatavien myynti rahoitusyhtiölle (Sutinen & Viklund 2005, 112)
Leasing	Tuotantovälineen vuokraus rahoitusyhtiöltä (Sutinen & Viklund 2005, 111)
OYL	Osakeyhtiölaki
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
PRH	Patentti- ja rekisterihallitus
Tekes	Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus
TOP	Turun Seudun Osuuspankki
Tupas	Suomalaisten pankkien yhteinen varmennepalvelu, jolla asiakas tunnistetaan (Finanssialan keskusliitto 2012)
TyEL	Työntekijän eläkelaki
YEL	Yrittäjän eläkelaki
YTJ	Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheen sain toimeksiantona valtakunnalliseen OP-Pohjola-ryhmään kuuluvalta Turun Seudun Osuuspankilta. Ryhmään kuuluu hieman alle 200 itsenäistä ja paikallista vähittäispankkitoimintaa harjoittavaa talletuspankkia. Turun Seudun Osuuspankki toimii ja palvelee kahdeksan kunnan alueella yli 160 000 asiakastaan.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosasta, tutkimusosasta ja tulosten analysoinnista. Teoriaosassa käyn läpi osakeyhtiön perustamisen pääpiirteet, osakeyhtiön rahoitusvaihtoehdot, osakeyhtiön maksuliikkeen järjestämisen, osakeyhtiön pakolliset ja vapaaehtoiset vakuutukset sekä pankki- ja vakuutuspalveluiden keskitämisen. Tutkimusosassa selvitän Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä perustettujen osakeyhtiöiden valintoja ja valintaperusteita teoriaosan osa-alueista. Tulosten analysointi – osiossa käyn läpi tutkimuksesta saatuja yritysten tekemiä valintoja ja valintaperusteita kooten ne yhteen, jotta tulevaisuudessa perustettavien osakeyhtiöiden tiedonhankinta helpottuisi.

Opinnäytetyö sisältää neljä päätavoitetta. Ensimmäiseksi selvitän, miten yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen rahoitettiin, ja ennen kaikkea, millä perusteilla valittuun rahoitusmuotoon tai -muotoihin päädyttiin. Tutkimuksessa tarkastelen yleisimpiä oman ja vieraan pääoman ehtoisia rahoitusvaihtoehtoja, joita ovat pankilta haettu rahoitus, Finnveran rahoitus, Tekesin rahoitus, pääomasijoittajien ja pääomasijoitusyhtiöiden tekemät oman pääoman ehtoiset sijoitukset sekä erilaiset tuet ja avustukset, joita yrittäjä voi tiettyjen ehtojen täytyessä hakea. Toisena tavoitteena on selvittää, miten perustettu yritys hoitaa jokapäiväisen maksuliikkeensä ja minkä pankin kautta se hoidetaan. Myös tämän tavoitteen tärkeimpänä osa-alueena ovat perustelut, miksi yrityksen maksuliikettä hoitava pankki valittiin. Kolmantena kohteena on perustetun yrityksen vakuutusasioiden hoito. Tarkoituksena on selvittää, millä perusteella yritys valitsi oman vakuutusyhtiönsä ja mitä vapaaehtoisia vakuutuksia yritys pakollisten eli lakisääteisten vakuutusten lisäksi valitsi. Niin yritys- kuin henkilöasiakkaidenkin kohdalla nousevana trendinä on pankki- ja vakuutuspalveluiden

keskittäminen. Yhä useammat pankki- tai vakuutuspalveluita tarjoavat toimijat ovat yhdistäneet voimansa jotta asiakas voi saada molemmat palvelut saman katon alta, viimeisimpänä esimerkkinä Lähivakuutuksen ja Tapiolan yhdistymisen LähiTapiolaksi. Pankki- ja vakuutuspalvelujen tarjoajana OP-Pohjola-ryhmä edustaa edelläkävijöitä. Pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittymisen vuoksi neljäntenä tavoitteena on selvittää, kuinka moni yrityksistä keskittää nämä palvelut heti toimintansa alussa, ja millä perusteilla yritys sen tekee.

Tutkimus toteutetaan kvantitatiivisena kirjekyselynä. Tutkimus rajataan perustettujen yritysten osalta osakeyhtiöihin, jotka on perustettu Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä opinnäytetyön toimeksiantajan toivomuksen mukaan. Kysely lähetetään kaikille edellä mainitulla ajanjaksolla perustetuille yrityksille toimialasta, pankkisivonaisuudesta tai yrityksen vakuutusyhtiöstä riippumatta. Tutkimuksesta on kuitenkin jätetty pois asunto-osakeyhtiöt sekä kiinteistöosakeyhtiöt niiden toiminnan luonteen vuoksi. Tutkimuksesta saatujen tuloksien avulla pyritään kehittämään Turun Seudun Osuuspankin yrityspalvelutarjontaa sekä erityisesti auttamaan ja helpottamaan tulevaisuudessa perustettavien osakeyhtiöiden tiedonhankintaa keräämällä kokemuksia aloittaneilta yrittäjiltä ja yrityksiltä.

2 OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN

Osakeyhtiö on lukumääräisesti suosituin yhtiömuoto Suomessa. Nykyään myös liiketoimintaa, jota ennen harjoitettiin perinteisesti henkilöyhtiömuodossa, on alettu harjoittaa osakeyhtiönä. Tätä tukee se, että Patentti- ja rekisterihallituksen tietojen mukaan noin 80 % 1.7.2007–25.3.2010 perustetuista osakeyhtiöistä perustettiin osakeyhtiölain (jäljempänä OYL) sallimalla vähimmäisosakepääomalla, mikä on 2 500 euroa (Keskuskauppakamari 2011, 14). Yhtiömuodon suosiota lisää myös se, että osakeyhtiön voi perustaa yksikin luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (OP-Pohjola-ryhmä 2011, 8). Lisäksi osakeyhtiön rahoitusrakenne on tehnyt osakeyhtiöstä yhtiömuotona suosittun, koska sen tehokas ja joustava pääomajärjestelmä kasvattaa yrityksen mahdollisuuksia markkinoilla. Osakeyhtiön rahoitusrakenne tukee myös eri intressitahojen tarpeita. (Villa 2006, 34, 46.)

Osakeyhtiön perustaminen voidaan jakaa pääpiirteittäin neljään vaiheeseen: perustamissopimuksen laatiminen, osakkeiden merkitseminen, osakkeiden maksaminen sekä yhtiön rekisteröiminen kaupparekisteriin (Villa 2006, 207).

2.1 Perustamissopimus ja osakkeiden merkitseminen

”Yhtiön perustamiseksi on laadittava kirjallinen perustamissopimus, jonka kaikki osakkeenomistajat allekirjoittavat. Perustamissopimuksen allekirjoituksella osakkeenomistaja merkitsee perustamissopimuksesta ilmenevän määrän osakkeita. Merkintää ei voida peruuttaa sen jälkeen, kun kaikki osakkeet on merkitty, jollei toisin sovita. Johdon jäsenten ja tilintarkastajien toimikausi ja tehtävät alkavat perustamissopimuksen allekirjoittamisesta.” (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

Osakeyhtiön perustamiseksi edellytetään siis osakeyhtiölain mukaan kirjallista perustamissopimusta, jonka kaikki osakkeenomistajat allekirjoittavat, mutta esimerkiksi avoin yhtiö voidaan perustaa suullisella tai hiljaisella sopimuksella. (Villa 2006, 208.) Osakeyhtiölain 2:2:n mukaan perustamissopimuksessa on

mainittava sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet, osakkeesta yhtiölle maksettava määrä eli merkintähinta, osakkeen maksuaika sekä yhtiön hallituksen jäsenet. Perustamissopimukseen on myös otettava tai liitettävä yhtiöjärjestys. Saman pykälän mukaan tilikaudesta on määrättävä joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä.

OYL:n mukaan perustamissopimuksessa on yksilöitävä kaikki osakkeenomistajat. Itse merkintä tapahtuu allekirjoittamalla laadittu perustamissopimus. Osakeyhtiölaki velvoittaa myös, että perustamissopimuksessa on mainittava, kuinka monta osaketta kukin osakkeenomistaja merkitsee, sekä mikä on osakkeesta yhtiölle maksettava määrä ja mikä on merkintämaksun maksuaika. Osakepääomaa ei ole kuitenkaan pakko jakaa moneen osakkeeseen, vaan myös yksi osake riittää. Osakkeenomistajakaan ei tarvitse olla useita, vaikka osakkeita olisikin enemmän kuin yksi, vaan sama henkilö voi merkitä kaikki yrityksen osakkeet. Merkintää ei voi peruuttaa kaikkien osakkeiden merkitsemisen jälkeen, jollei siitä toisin sovita (Holopainen 2012, s34-35)

Osakassopimus

Osakassopimus on osakkeenomistajien välinen sopimus yhtiön hallinnosta ja yrityksen asioiden hoitamisesta. Osakassopimuksen tekemisestä ei määrätä suoraan osakeyhtiölaissa, minkä vuoksi siihen sovelletaan yleisiä sopimusoidellisia periaatteita. Osakassopimuksella ei kuitenkaan voida sopia OYL:n pakottavien säännösten vastaisesti. Osakassopimus tehdään joko yhtiötä perustettaessa tai yrityksen toiminnan aikana. Osakassopimuksen sitovuudesta voidaan todeta, että se on sitova ainoastaan osakkaiden kesken eikä se sido yhtiötä ellei sitä ole erikseen otettu mukaan sopimukseen. Yhtiön hallitus hyväksyy osakassopimuksen. Osakassopimusta käytetään yleensä yrityksissä, jotka eivät ole listautuneet pörssiin. Osakassopimusta käytetään myös tasomisteisissä yrityksissä, yhteisyrityksissä, pääomasijoittajan pääomittamissa yrityksissä sekä silloin, kun osakassopimuksessa suojataan vähemmistöosakkeenomistajia. Osakassopimuksessa sovitaan mm. seuraavista asioista: yhtiön

toiminnan tarkoituksesta ja tavoitteista, yhtiön hallinnosta, osakkaiden rahoitusvastuusta ja voitonjaosta, osakkeiden myymisestä, investointipäätöksistä, kilpailukielloista ja osakassopimuksen rikkomisesta. (Helsingin kauppakamari 2012.)

2.2 Osakkeiden maksaminen

Osakkeen tai osakkeiden merkintähinta merkitään perustettavan yrityksen osakepääomaan, jollei perustamissopimuksessa ole erikseen mainintaa siitä, että osaa osakepääomasta merkittäisiin oman sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (Holopainen 2012, 35). Osakeyhtiölain mukaan osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa joko kokonaan rahana tai rahan sijasta kokonaan tai osittain muulla omaisuudella. Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä tilintarkastajat voivat joutua vahingonkorvausvastuuseen, jos he hyväksyvät apporttiomaisuudella tapahtuvan maksun, jonka arvo ei vastaa osakkeen merkintämaksua (Villa 2006, 210.)

”Jos merkintähinta maksetaan rahan sijasta kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus), omaisuudella on luovutushetkellä oltava vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle. Sitoumus työn tai palvelun suorittamiseen ei voi olla apporttiomaisuutta.” (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

Osakkeet voidaan siis merkitä käyttämällä myös muuta omaisuutta kuin rahaa, mutta siitä on määrättävä erikseen perustamissopimuksessa. Tällaista apporttiomaisuutta voi olla esimerkiksi kiinteistö, kone, laite tai yrityksen käyttöön tuleva moottoriajoneuvo. Apporttiomaisuudella tapahtuvasta maksusta on hyvä laatia luovutuskirja. (Holopainen 2012, 35).

2.3 Osakeyhtiön rekisteröiminen

”Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa” (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

Rekisteröinti-ilmoitus tehdään kaupparekisteriin ja sen tekemisestä vastaavat osakeyhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet (Holopainen 2012, 50). Jos ilmoitusta ei tehdä kolmen kuukauden kuluessa allekirjoittamisesta, osakeyhtiön perustaminen raukeaa ja hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisvastuullisesti perustamissopimuksen mukaisesti merkityistä osakkeista maksetun määrän ja siitä saadun tuoton palauttamisesta osakkeenomistajille (Villa 2006, 211).

Ennen kuin yhtiö voidaan rekisteröidä, osakkeista maksettavan määrän on oltava yhtiön omistuksessa ja hallinnassa Suomessa olevalla talletuspankin tilillä tai vastaavasti Suomessa talletusten vastaanottamiseen oikeutetun ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin tilillä. (Holopainen 2012, 36).

Osakeyhtiölain mukaan yhtiö voidaan rekisteröidä, kun rekisteriviranomaiselle on toimitettu yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että yhtiön perustamisessa on noudatettu kyseessä olevan lain säännöksiä. Lisäksi rekisteriviranomaiselle on toimitettava yhtiön tilintarkastajien todistus siitä, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu, tai annettava muu selvitys mikäli lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole velvollisuutta valita tilintarkastajaa. (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.)

”Yhtiö syntyy rekisteröimisellä. Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tehdystä toimesta tai perustamissopimuksessa yksilöidystä, enintään vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdystä toimesta aiheutuneet velvoitteet siirtyvät yhtiölle rekisteröimisellä.” (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

Ennen yhtiön rekisteröimistä yhtiö ei voi hankkia oikeuksia eikä tehdä minkäänlaisia sitoumuksia eikä olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa, kuten osakeyhtiölain toisen luvun 10:nen pykälän ensimmäisessä

momentissa säädetään. Saman pykälän toisessa momentissa säädetään, että yhtiön puolesta ennen sen rekisteröimistä tehdyistä toimista vastaavat toimesta päättäneet ja siihen osallistuneet yhteisvastuullisesti.

"Vastuu siirtyy 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yhtiölle, kun yhtiö rekisteröidään." (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

3 OSAKEYHTIÖN RAHOITUS

Yrityksen rahoituksen tarve syntyy yleensä tulojen ja menojen eriaikaisuudesta eli yritykselle syntyy menoja ennen kuin se saa tuloja toiminnastaan. Tätä kutsutaan reaali-prosessin viiveeksi, mikä muodostaa yritykselle rahoitusvajetta, ja tämä vaje yrityksen on pystyttävä rahoittamaan. Osakeyhtiössä perusrahoitus hoidetaan antamalla yhtiön residuaaliin oikeuttavia osakkeita vähintään osakeyhtiölaissa määritellyn vähimmäisosakepääoman mukaisesti. Residuaalisuudella tarkoitetaan viimesijaista oikeutta yrityksen varoihin. Sijoitetun pääoman suuruus ratkaisee henkilöiden kontrollioikeudet yritykseen. (Mähönen & Villa 2006, 44–45.) Rahoituksen tarve riippuu liikeideasta sekä yrityksen toimialasta. Liiketoiminnan perustuessa yrittäjän osaamisen myymiseen palveluna, alkuinvestointien tarve on huomattavasti alhaisempi kuin liiketoiminnan perustuminen tuotteita valmistavaan yritykseen. (YritysHelsinki 2011, 20.)

Rahoitusta yritys tarvitsee esimerkiksi yrityksen perustamiseen, käyttöpääomaan ja investointeihin (Sutinen & Viklund 2005, 96). Käyttöpääomalla tarkoitetaan yrityksen toiminnan pyörittämiseen tarvittavaa rahaa, kunnes yrityksen toiminnasta alkaa syntyä tulorahoitusta. Toimialasta ja toiminnan laajuudesta riippuen aloittavan yrittäjän tulee varautua käyttöpääoman rahoittamiseen muutamana kuukauden ajan. (Turun Seudun Uusyrityskeskus 2005, 6.)

Aloittava yritys voi tarvita liiketoiminnan aloittamiseen joko aineellisia tai aineettomia investointeja. Yrityksen investointitarve riippuu yrityksen toimialasta, esimerkiksi tuotantotoimintaa harjoittavan yrityksen investointitarpeet ovat suuremmat kuin palvelualalla toimivan yrityksen investointitarpeet. Tuotantovälineet, kuten koneet ja laitteet sekä toimitilat ja tuotantolaitokset ovat aineellisia investointeja, kun taas aineettomia investointeja on esimerkiksi tutkimus- ja kehitysinvestoinnit. Aineelliset investoinnit vaativat yleensä paljon pääomaa, mikä vuoksi aloittavalle yritykselle järkevä vaihtoehto voi olla laitteiden hankkiminen leasing-rahoituksella sekä toimitilojen vuokraaminen ostamisen tai rakentamisen sijaan, koska silloin pääomaa jää käyttöön itse liiketoiminnan kehittämistä varten. (Yritys-Suomi 2012c.)

Investoinnin järkevyyden ja kannattavuuden selvittämiseen investointilaskelmilla. Koska tulo-rahoitusta ei ole vielä alkavassa yrityksessä ehtinyt kertyä, pääomaresurssit ovat niukat. Tästä syystä yrityksen investointipäätöksiä tulee valmistella huolellisesti ja tehdä tarkat taloudelliset laskelmat investointipäätösten tueksi. Tässä vaiheessa määritellään hankkeen kustannukset ja laajuus, ja jos mahdollisuuksia on useita, investointilaskelmien avulla selviää, mikä näistä vaihtoehdoista on kannattavin. Investoinnin tuomien rahavirtojen avulla arvioidaan niiden kannattavuutta. Investoinnin kannattavuuteen vaikuttavat hankkeen kokonaiskustannukset ja käyttökustannukset, investoinnista saatavat nettotulot, investoinnin pitoaika ja jäännösarvo sekä laskentakorkokanta, jolla otetaan huomioon ajan vaikutus rahan arvoon nähden. Investointilaskelmavaihtoehtoja ovat annuiteettimenetelmä, nettonykyarvomenetelmä, sisäisen korkokannan menetelmä sekä takaisinmaksuajan menetelmä. (Yritys-Suomi 2012c.)

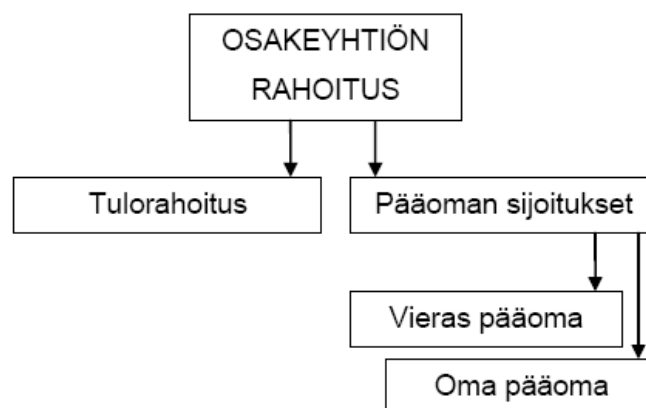
Investointeihin tarvittavat rahoituksen lähteet tulisi miettiä jo perustamisvaiheessa. Investoinnit olisi ihanteellista rahoittaa pitkäaikaisella rahoituksella, esimerkiksi ottamalla huomioon osakepääoman suuruus yrityksen perustamisvaiheessa, pääomalainalla yrityksen omistajilta tai pitkäaikaisella lainalla. Ulkopuolisen rahoituksen saantia helpottaa omistajien omarahoitusosuuden suuruus, minkä tulisi olla 20–30 %:n luokkaa. Yritystoiminnan aloittamiseen tarvittavia investointeja voidaan rahoittaa esimerkiksi Finnveran lainoilla ja takauksilla sekä niitä varten voidaan hakea myös tukia ja avustuksia esimerkiksi ELY-keskukselta. (Yritys-Suomi 2012c.)

3.1 Rahoituksen lajit

Yrityksen rahoitus voidaan jakaa kahteen lajiin. Toinen on yrityksen omasta liiketoiminnasta syntyvä tulo-rahoitus ja toinen on yritykseen tehtävät pääoman sijoitukset. Tulo-rahoituksella tarkoitetaan yrityksen omasta toiminnasta saatavaa tuloa, esimerkiksi myyntituloa. (Mähönen ja Villa 2006, 45; Taloustieto Oy 2012.) Yritystoimintaa käynnistettäessä pääomaa tarvitaan esimerkiksi alkuinvestointeihin ja käteisvaroiksi yritystoiminnan pyörittämiseen sekä toiminnan

ensimmäisten kuukausien kuluihin ennen tulorahoituksen syntymistä (Yritys-Suomi 2012a). Tässä tutkimuksessa keskitytään pääoman sijoitukseen tulorahoituksen sijaan, koska tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa yrityksen rahoituksen lähteet sitä perustettaessa, jolloin tulorahoitusta ei vielä yritykseen virtaa. Yritystä perustettaessa on siis varmistettava yrityksen rahoitus perustamis- ja käynnistämisvaiheessa joko omalla pääomalla tai vieraalla pääomalla eli ulkopuolisella rahoituksella (Yritys-Suomi 2012a).

Yhtiöön tehdyt pääomasijoitukset voidaan jakaa edelleen kahteen osaan, omaan ja vieraaseen pääomaan, niihin liittyvien taloudellisten ominaisuuksien ja niitä koskevan sääntelyn perusteella. (Mähönen ja Villa 2006, 45.) Erityisesti vieraan pääoman ehtoisesa rahoituksessa on erilaisia rahoitusmuotoja, jotka erottavat yrityksen ja rahoittajan suhteita toisistaan (Sutinen & Viklund 2005, 98). Osakeyhtiön pääoman keräämiseen ja yhtiön hallinnoimiseen osakkeen käyttäminen perustuu osakesijoituksen ja yritysrisikin väliseen suhteeseen. Instrumenttina osake antaa mahdollisuuden yhtiön päätöksentekoon ja hallintaan sekä myös riskinottamiseen. Tätä sijoituksen ja riskin suhdetta voidaan pitää ratkaisevana tekijänä, joka erottaa oman pääoman ehtoisen ja vieraan pääoman ehtoisen sijoituksen toisistaan. (Mähönen ja Villa 2006, 47–48.)

Kuvio 1. Osakeyhtiön rahoituksen jako mukailien Sutista & Viklundia (2005, 97).

Osakeyhtiötä perustettaessa pääomarahoituksen kokoamiseksi on tyypillistä käyttää omaa pääomaa, vierasta pääomaa ja mahdollisia avustuksia. Aloittavan yrityksen alkupääoman tarpeeseen on mahdollista saada julkisilta tahoilta rahallista avustusta, edullista lainaa tai takaus pankkilainaa varten (Yritys-Suomi 2012a.)

3.2 Pääomarakenne

Yritys tarvitsee vahvan pääomarakenteen, mikä tarkoittaa runsasta oman pääoman määrää suhteessa vieraaseen pääomaan. Omalla pääomalla suojaudutaan tuloksen heikkenemistä vastaan. Ja kuten Sutinen & Viklund kirjassaan *Kaikki mitä olet halunnut tietää yritystoiminnasta* kirjoittavat, pääomarakenteeltaan vahvat yritykset kestävät tappioita velkaisia yrityksiä paremmin ja selviävät matalasuhdanteiden yli. Myös vieraan pääoman ehtoista rahoitusta hankittaessa oman pääoman määrä vaikuttaa ratkaisevasti, koska luotonantajat tutkivat yrityksen oman ja vieraan pääoman suhdetta, ja sitä, kestäkö yritys lisävelkaantumista. Tiivistettynä voidaan sanoa, että yrityksen rahoitus on hyvällä pohjalla, kun omaa pääomaa on riittävästi suhteessa vieraaseen pääomaan, pitkävaikutteiset investoinnit ja yrityksen käyttöpääoma on katettu pitkäaikaisella lainarahoituksella sekä lyhytaikaisiin tarpeisiin on käytetty ainoastaan lyhytaikaista rahoitusta. (Sutinen & Viklund, 2005, 99, 106.)

Yritysten pääomarakenteissa on suuria eroja riippuen siitä, millä toimialalla yritys toimii. Palvelualalla, missä pääomaa sitoutuu enemmän, oman pääoman määrä yrityksen pääomasta on keskimäärin 60–70 %. Teollisuusalalla tyydyttävänä oman pääoman osuutena pidetään 30 %, kun taas kaupan alalla, missä vaihtelut ovat suuria, oman pääoman osuus voi olla 5-50 % yrityksen pääomasta ja tukkukaupassa yleensä 20–30 %. Eurooppalaisen rahoituskäytännön mukaan yritystä, jonka vieraan pääoman osuus koko pääomasta ylittää 75 %, ei sijoittajan pitäisi rahoittaa. (Sutinen & Viklund 2005, 98–100.)

3.3 Oman pääoman ehtoinen rahoitus

Juridisesti katsottaessa oman pääoman ehdoin osakeyhtiöön rahaa sijoittaneet ovat yrityksen omistajia, mikä on ratkaisevaa sijoituksen voitonjakoa ja takaisinmaksua koskeville ehdoille. Oman pääoman sijoittajat jäävät viimeiseksi etuoikeusjärjestyksessä sekä voiton että takaisinmaksun osalta. (Sutinen & Viklund 2005, 99.) Eli pääomien tunnusmerkeistä puhuttaessa oman pääoman ehdoisen sijoituksen keskeisimpänä tunnusmerkkinä voidaankin pitää osakkeeseen liittyvää takasijaisuutta, mikä tarkoittaa sitä, että osakesijoituksen maksunsaantiasema on sekä osakeyhtiön toiminnan aikana että sitä purettaessa huonoin. Tämä taas tarkoittaa sitä, että sijoitukselle maksetaan tuottoa vain yhtiön jakokelpoisista varoista ja konkurssitilanteessa maksunsaantiasema on viimeinen. (Mähönen ja Villa 2006, 58.)

Omana pääomana sijoitettavan rahan on tarkoitus jäädä yritykseen ennalta määräämättömäksi ajaksi. Oman pääoman ehtoista rahoitusta on esimerkiksi omistajien alkuperäinen osakepääoma. OYL 1:3:n mukaan yksityisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 2 500 euroa ja julkisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 80 000 euroa. Osakkeiden antaminen osakepääomasijoitusta vastaan on toimiva tapa järjestää yrityksen perusrahoitus ja vallankäyttö yrityksessä (Mähönen ja Villa 2006, 94). Oman pääoman ehtoista rahoitusta voidaan saada myös niin sanotuilta venture capital- eli riskisijoitusyhtiöiltä sekä yksityisiltä pääomasijoittajilta eli ”bisnes-enkeleiltä”.

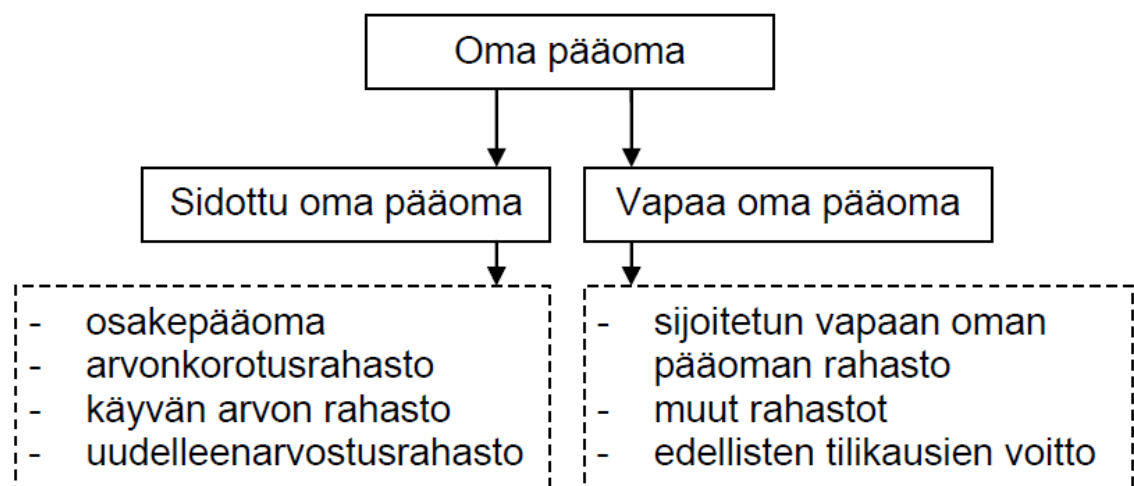
3.3.1 Rajoitettu vastuu

Osakkeenomistajan rajoitettu vastuu on noussut osakeyhtiöoikeuden yhdeksi tärkeimmistä periaatteista. OYL 1:2:n mukaan osakeyhtiö on osakkeenomistajistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä. Saman pykälän mukaan osakkeenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista. Eli toisin sanoen oman pääoman ehdoin yritykseen sijoittaneet osakkeenomistajat kantavat riskin vain sijoittamansa pääoman menettämisen osalta (Villa

2006, 35). Osakeyhtiön konkurssitilanteessa osakkaalla ei ole velvollisuutta sijoittaa lisöpääomaa yhtiöön. Mainittu osakeyhtiölain säännös myös mahdollistaa sijoittajien tehokkaan riskinoton sekä riskien hajauttamisen sijoittamalla useaan yritykseen. Rajoitettu vastuu osakeyhtiön sitoumuksista on mahdollistanut yrityksen omistuksen, rahoituksen ja johtamisen eriytymisen sekä myös vähentänyt tarvetta valvoa yrityksen johtoa (Mähönen ja Villa 2006, 47–48).

3.3.2 Oman pääoman lajit

Osakeyhtiölain kahdeksannen luvun ensimmäisen pykälän mukaan yhtiön oma pääoma jakautuu sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottuun omaan pääomaan kuuluu osakepääoma, joka on sidotun oman pääoman tärkein erä sekä kirjanpitolain mukainen arvonkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto sekä uudelleenarvostusrahasto. Vapaata omaa pääomaa on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, mikä on vapaan oman pääoman tärkein erä sekä muut rahastot ja edellisten tilikausien voitto. Muu osakeyhtiön käytössä oleva pääoma on vierasta pääomaa (Mähönen ja Villa 2006, 64).

Kuvio 2. Oman pääoman jakautuminen.

3.3.3 Pääomasijoitus omaan pääomaan

Osakeyhtiölain mukaan yhtiöllä on oltava osakepääoma. Yksityisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 2 500 euroa ja julkisen osakeyhtiön 80 000 euroa. (OYL 1:3.1). Osakepääomasijoitus merkitään sidottuun omaan pääomaan. Niin sanotun tavallisen osakkeen sisältöä on kuvattu yrityksen osuudeksi, joka sisältää OYL:ssa ja yhtiöjärjestyksessä määrättyjä oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat osakkeen välityksellä sen omistajaan. Juuri nämä oikeudet ja velvollisuudet muodostavat osakkeenomistajan ja yrityksen välille yhtiösuhteen ja rahoitussuhteen. Näin ollen siis osakkeen omistaminen tarkoittaa suojattua yksinoikeutta osakkeen omistuksen perusteella muodostuneisiin oikeuksiin. (Mähönen ja Villa 2006, 97.)

Se osa, jota ei perustamissopimuksen tai osakeantipäätöksen mukaan merkitä osakepääomaan, merkitään osakeyhtiölain kahdeksannen luvun toisen pykälän mukaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tähän rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan, ja jota ei käytetä osakeyhtiön tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon voidaan myös tehdä pääomasijoitus antamatta vastineeksi osakkeita. *”Rahastoon merkittäisiin myös sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Tämä voi olla esimerkiksi osakkeenomistajan vastikkeeton sijoitus yhtiöön”* (HE 109/2005). Tällainen vastikkeeton pääomasijoitus lisää osakkeenomistajan varallisuuden arvoa. Sijoitus perustuu yrityksen ja sijoituksen tekijän väliseen sopimukseen. (Mähönen ja Villa 2006, 172–173.)

3.3.4 Varojen jakaminen

Osakeyhtiön päätarkoituksena on tuottaa voittoa omistajilleen. Osakeyhtiön osakkaat voivat nostaa osakeyhtiöstä varoja esimerkiksi osinkona, palkkana tai lainana (OP-Pohjola-ryhmä 2011, 8). Osakeyhtiön varoja voidaan jakaa vain osakeyhtiölain 13. luvun ensimmäisessä pykälässä säädetyllä neljällä tavalla:

1. voitonjakona eli osinkona ja varojenjakona vapaan oman pääoman rahastosta
2. osakepääoman alentamisena
3. omien osakkeiden hankkimisella ja lunastamisella
4. purkamalla osakeyhtiö ja poistamalla se rekisteristä

”Varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden” (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

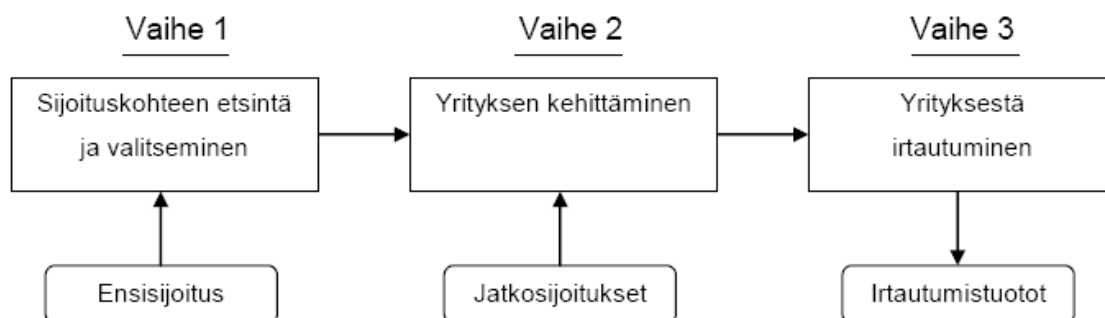
Osakeyhtiön varojen jakaminen perustuu viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen ja sen tulee olla tilintarkastettu, jos yhtiössä on lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan oltava tilintarkastaja (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624).

Osakeyhtiö voi jakaa yhtiössä olevaa vapaata omaa pääomaa. Varojen jakamista rajoittaa osakeyhtiölain mukainen tasetesti, jonka mukaan yhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaisesti jakamatta jätettävät varat. (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.) Yhtiössä olevaa jakokelpoista vapaata omaa pääomaa vähentävät yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, aikaisempi vapaan oman pääoman jakaminen, edellisten tilikausien tappio sekä arvostusrahastojen eli arvonkorotusrahaston, käyvän arvon rahaston tai uudelleenarvostusrahaston negatiivisuus. (Mähönen ja Villa 2006, 27.) Osakeyhtiön osingon tai varojen jakamisesta ja jaon enimmäismäärästä päätetään yhtiökokouksessa. Sidotun oman pääoman pysyvyyttä suojataan edellyttämällä, että osakepääoman jakamiseen on saatava velkojien lupa. (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.)

3.3.5 Riskisijoitustoiminta

Riskisijoitustoiminta eli venture capital – toiminta tarkoittaa oman pääoman ehdoitosen riskisijoituksen tekemistä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Tällaiset riskisijoitukset ovat yleensä vähemmistösjoituksia, joilla sijoittaja saa vastineeksi siis alle 50 %:n omistusosuuden yrityksestä (YritysHelsinki 2011, 20.) Tarkoituksena riskisijoitustoiminnassa on yrityksen arvon kohottaminen riskisijoittajan am-

mattitaidolla sekä kontakteilla yleensä hallitustyöskentelyn kautta, mutta joskus myös jopa osallistumisella strategiseen johtamiseen. Pääomasijoittaja voi olla myös operatiivisen johdon tukena. Suomessa riskisijoitustoimintaa harjoittavat julkiset, alueelliset, kunnalliset, suuryrityssidonnaiset, pankkisidonnaiset ja yksityiset riskisijoitusyhtiöt sekä myös yksityishenkilöt eli niin sanotut bisnesenkelit. Suomessa toimii myös ulkomaisia riskisijoitusyhtiöitä. (Sutinen & Viklund 2005, 100–101.) Suomessa toimivia yrityksen käynnistysvaiheeseen sijoittavia pääomasijoitusyhtiöitä ovat mm. Aboa Venture Management Oy, Aura Capital Oy, Conor Venture Partners Oy, Dasos Capital Oy, sekä eQ Oyj. Myös Finnvera tekee pääomasijoituksia käynnistysvaiheessa oleviin yrityksiin (Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2012). Tehdessään pääomasijoituksen sijoittaja ottaa riskin, ja juuri sen takia sijoituksen tuotto-odotus on merkittävä. Pääomasijoituksen ehdot määritellään osakassopimuksessa. (YritysHelsinki 2011, 20.)

Kuvio 3. Riskipääomasijoitusprosessi (Sutinen & Viklund 2005, 101).

Kuten kuvioista käy ilmi, pääomarahojen tarkoituksena on kehittää yritystä ja motiivina on saada merkittäviä voittoja sijoittamalleen pääomalle. Yksityiset pääomasijoittajat sijoittavat pääomaa yleensä alkuvaiheessa oleviin yrityksiin ja omalla kokemuksellaan nostavat yrityksen arvoa, minkä jälkeen irtautuvat yrityksestä, kun taas pääomasijoitusyhtiöt sijoittavat pääomaa yleensä kasvu- ja kehitysvaiheessa olevaan yritykseen. (Sutinen & Viklund 2005, 101.)

Pääomasijoittajat valitsevat sijoitettavan yrityksen niiltä toimialoilta, joista heillä on kokemusta ja, joissa heillä on rahkeita kehittää yritystä eteenpäin. Jotta yritys alkaa kiinnostaa pääomasijoittajia, yrittäjän ja yrityksen vastuuhenkilöiden kokemuksen ja osaamisen tulee olla riittävän vahvaa. Yrittäjän ja yrityksen vastuuhenkilöiden on pystyttävä vakuuttamaan pääomasijoittaja siitä, että he pystyvät kehittämään yritystä ja että yrityksen tuotteiden tai palveluiden markkinapotentiaalin tulee olla riittävän houkutteleva pääomasijoittajan näkökulmasta. Yrityksen kilpailukyvyyn tulee olla kunnossa ja pääomasijoittajan näkökulmasta myös tuotto-osuuden tulee olla riittävä. Myös pääomasijoittajan irtautumismahdollisuudet tulee olla realistiset. (Sutinen & Viklund 2005, 102.)

3.4 Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus

Kun yleensä puhutaan yrityksen velasta, puhutaan nimenomaan vieraasta pääomasta. Oma pääoma siis jaetaan vapaaseen ja sidottuun omaan pääomaan, vieras pääoma taas jaetaan lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan takaisinmaksuajan perusteella. Kirjanpitolaissa niiden ero määritellään muodollisesti irtisanomis- ja takaisinmaksuajoissa. Takaisinmaksuajan ollessa alle vuoden mittainen, kyseessä on lyhytaikainen vieras pääoma, jota on muun muassa yrityksen ostovelat ja luotolliset tilit. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ovat esimerkiksi pankin velkakirjalainat ja erityisrahoituslaitosten kuten Finnveran luotot. (Sutinen & Viklund 2005, 103.)

Velkarahoituksessa eli vieraan pääoman rahoituksessa osakkeenomistajat antavat pääomaa sopimuksen perusteella yleensä ennalta määrättyksi ajaksi yhtiön käyttöön korvausta vastaan. Osakeyhtiössä ei määritellä vieraan pääoman ehtoista rahoitusta muuta kuin pääomalainan osalta, mikä on kirjanpitolain ja IFRS-standardien mukaan vierasta pääomaa, mutta jota säädellään pääoman pysyvyyden osalta osakeyhtiölaissa. (Mähönen & Villa 2005, 121–122.)

Mähönen ja Villa kirjoittavat kirjassaan Osakeyhtiö II, Pääomarakenne ja rahoitus vieraan pääoman tunnusmerkeistä. Yritysrahoituksessa tärkeimpinä niistä voidaan pitää velan sopimusperusteisuutta, määräaikaaisuutta, velan pääoman

kiinteämääräistä takaisinmaksua sekä velkojien lähtökohtaisesti samansijaista maksunsaantiasemaa. Ja kuten edellä on jo mainittu, velkojan asemalle tunnusomaista on myös se, että velkojien saamiset ovat maksunsaantijärjestyksessä paremmassa asemassa kuin osakkeenomistajien mahdollisuus saada varoja itselleen osinkona tai pääoman palautuksena. (Mähönen & Villa 2006, 73–74.)

3.4.1 Vieraan pääoman käyttö

Vieraan pääoman käytöstä voidaan sanoa, että se on perusteltua silloin, kun sillä saadaan aikaan suurempi tuotto yrittäjän itsensä sijoittamalle pääomalle kuin pelkästään omaa pääomaa käyttämällä, mitä kutsutaan vieraan pääoman vipuvaikutukseksi. Vipuvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että koko pääoman tuotosta velkarahoituksen koron ylittävä osuus jää kokonaisuudessaan omalle pääomalle. Tästä johtuen se sisältää myös riskin, jos koko pääoman tuotto alittaa korkomenot, jolloin syntyy ylisuhteinen tappio. (Sutinen & Viklund 2005, 103.)

3.4.2 Rahoituspäätökset

Yleisesti sijoittajien ja rahoittajien rahoituspäätökseen vaikuttavat rahoitusta haakevan osakeyhtiön toimialan yleisnäkymät, yhtiön kilpailukyky, yrityksen tulorahoitusennuste ja yrityksen tila. Päätökseen vaikuttaa myös yrityksen johdon ja henkilöstön osaaminen. Rahoitushakemuksessa katsotaan perusteluita, vakuuksia, riskejä, liikesuhteita sekä tuotto-odotuksia. (Sutinen & Viklund 2005, 105.)

3.4.3 Pankkilaina

Pankkilaina luetaan pitkäaikaisen vieraan pääoman piiriin. Pankkilainat muodostavatkin suurimman osan pienten ja keskisuurten yritysten käytössä olevasta pääomasta. Yleisimmin niitä käytetään yrityksen investointien rahoitukseen ja takaisinmaksuaika on yleensä useamman vuoden mittainen. (Sutinen & Viklund 2005, 108.)

Rahan hinta

Yritys maksaa lainastaan korkoa riippuen viite- eli markkinakorosta, jonka se valitsee lainaa hakiessaan. Viitekorkona käytetään joko euribor-korkoa, joka on euroalueen rahamarkkinoiden viitekorko, tai pankkien omia prime-korkoja. (Holopainen 2012, 120.) Viitekoron lisäksi pankki perii korkomarginaalia. Vieraan pääoman hinnan muodostavat siis yleinen korkotaso ja pankin marginaali. Yleiseen korkotasoon vaikuttavat puolestaan maailman taloustilanne sekä Euroopan keskuspankin korko- ja inflaatiotasoon ja kulutuskysyntään vaikuttamaan pyrkivät toimenpiteet Euroopan unionin alueella. Vieraan pääoman hintaan vaikuttavien yleisen korkotason sekä pankin marginaalin lisäksi on otettava huomioon lainan nosto- ja hoitokulut, jotka yhdessä muodostavat vieraalle pääomalle todellisen vuosikoron. (Sutinen & Viklund 2005, 103–104.) Lainan ehtoihin vaikuttavat muiden muassa luoton määrä, laina-aika, lyhennysvapaiden kuukausien tai vuosien tarve, vakuudet sekä yrittäjän tausta (Sutinen & Viklund 2005, 108).

Vakuudet

Pankkilainan saamiseksi yrityksen on annettava pankille luoton turvaava vakuus. Vakuuden täytyy olla reaalivakuus, kuten esimerkiksi asunto-osake. Henkilötakausta ei pidetä turvaavana vakuutena. Vakuuden arvon määrittää aina lainanantaja. Yleisesti pankit antavat reaalivakuudelle 70 %:n vakuusarvon sen käyvästä arvosta eli markkinahinnasta. Kuitenkin teollisuuskiinteistöön vakuusarvo vaihtelee sijainnista, koosta ja kysynnästä riippuen. (Holopainen 2012, 120.) Myös Finnveran myöntämät takaukset pankkilainoille ovat suosittuja.

Finnveran pientakauksesta ja Finnvera-takauksesta tarkemmin seuraavassa kappaleessa.

3.4.4 Finnveran rahoituspalvelut

”Finnvera parantaa ja monipuolistaa yritysten rahoitusmahdollisuuksia lainoin, takauksin, pääomasijoituksin ja vienninrahoituspalveluin. Valtion omistamana rahoittajana Finnvera täydentää rahoitusmarkkinoita ja edistää toiminnallaan yritystoiminnan, alueiden ja viennin kehitystä.” (Finnvera 2012).

Finnveralla on lain mukaan kolme päätehtävää, jotka ovat riskirahoituksen tarjoaminen pk-yrityksille sekä yritysten kehittäminen, yritysten kansainvälistymisen ja viennin edistäminen sekä valtion elinkeino- ja aluepolitiikan toteuttaminen markkinoita täydentävänä riskirahoittajana (Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä 18.6.1998/443). Finnvera tarjoaa rahoitustuotteita muun muassa yrityksen perustamista ja liiketoiminnan aloittamista varten. Se voi rahoittaa sekä alkavia että toiminnassa olevia yrityksiä ja yrittäjiä kaikilta toimialoilta lukuun ottamatta varsinaista maatilataloutta. Jotta yritys saisi rahoitusta Finnveralta, sillä tulee olla perustellut edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Yleensä se toimii yhteistyössä muiden rahoittajien kanssa. (Sutinen & Viklund 2005, 114.)

Suurin osa Finnveran rahoitustoiminnasta on suoraa antolainausta yritysasiakkailla niin lyhyt- kuin pitkäaikaisten investointi- ja käyttöpääomaluottojen kautta. Osa näistä lainoista on normaaliehtoisia pankkiluottoja ja osa taas on tarkasti suunnattuja erityisehtoisia luottoja. (Sutinen & Viklund 2005, 115.) Finnvera tarjoaa myös yrityksille omavelkaisia takauksia, joita yritys voi käyttää vakuutena pankeille tai muille rahoittajille. Varsinkin aloittavan yrityksen rahoituksen yksi suurimmista ongelmista on vakuuksien puute ja tämä estää usein rahoituksen saamisen, koska yritys ei pysty antamaan luotolle turvaavaa vakuutusta. Finnveran rahoitustuotteita ovat mm. investointi- ja käyttöpääomalaina, kehittämislaina, naisyrittäjälaina, pienlaina, yrittäjälaina sekä yritysten omavelkaiset takaukset. Finnvera tekee myös oman pääoman ehtoisia sijoituksia, joista on kerrottu kappaleessa 3.3. (Finnvera 2012.)

Investointi- ja käyttöpääomalaina

Investointi- ja käyttöpääomalaina on tarkoitettu uusille ja jo toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille. Sitä myönnetään kotimaisten rakennus-, kone- ja laiteinvestointien, käyttöpääomatarpeiden sekä erilaisten omistusjärjestelyiden rahoittamiseen. Investointi- ja käyttöpääomalainoissa Finnvera toimii yleensä osarahoittajana ja niiden laina-aika on kolmesta viiteentoista vuoteen riippuen investoinnista. Korke on joko kiinteä tai sitten viitekorkoon sidottu ja siihen vaikuttavat yrityksen kannattavuus, taloudellinen asema, riski ja lainan vakuus, joka neuvotellaan aina tapauskohtaisesti. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 131)

Kehittämislaina

Finnveran kehittämislaina on tarkoitettu pienten ja keskisuurten yritysten kehittämishankkeiden rahoittamiseen. Yrityksessä henkilömäärän on oltava alle 250 henkeä ja liikevaihto saa olla enintään 50 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi kehittämislaina ei ole kovin todennäköinen rahoitusvaihtoehto aloittavalle yritykselle. Kehittämishankkeiden täytyy olla merkittäviä yrityksen liiketoiminnan kannalta. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi tutkimustoimintaan, kehitystoimintaan, markkinoinnin edistämiseen tai muuhun liiketoimintaa edistävään kehittämistoimintaan liittyvät hankkeet. Lainamäärä voi olla enintään 400 000 euroa ja enintään 75 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Laina-aika voi olla maksimissaan viisi vuotta. Lainan viitekorkona käytetään euribor-korkoa ja lainan vakuus neuvotellaan tapauskohtaisesti. Lisäksi kehittämislainan saajalta edellytetään kirjallista selvitystä kehittämislainan kohteena olevasta hankkeesta. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 132.)

Naisyrittäjälaina

Finnveran myöntämät naisyrittäjälainat ovat tarkoitettu yritykselle, jossa naiset ovat enemmistöosakkaina ja jota yksi naisomistajista johtaa. Naisyrittäjälainan saava yritys voi olla aloittava tai jo toimiva yritys, joka työllistää enintään viisi ihmistä. Naisyrittäjälainoja myönnetään yrityksen liiketoimintaan liittyviin kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomatarpeisiin, muihin yrityksen liiketoiminnan aloittamis- ja laajennushankkeisiin tai yrityksen kehittämiseen. Sitä myönnetään

enintään 35 000 euroa ja laina-aika on viisi vuotta. Lainan kahden ensimmäisen vuoden ajaksi sille voidaan myöntää lyhennysvapaata. Viitekorkona naisyrittäjälainassa käytetään kuuden kuukauden euribor-korkoa. Korko sisältää myös valtion korkotukea. Vakuudeksi naisyrittäjälainalle yrityksen osakkaat antavat omavelkaisen yleistakauksen. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 132.)

Pienlaina

Pienlaina on tarkoitettu enintään viisi henkilöä työllistäville yrityksille, joissa yrittäjäomistaja työllistää itsensä. Pienlaina on tarkoitettu yrityksen liiketoimintaan liittyviin kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomatarpeisiin tai muihin toiminnan aloittamis- ja laajennushankkeisiin tai yrityksen kehittämiseen. Sitä myönnetään naisyrittäjälainan tavoin enintään 35 000 euroa ja laina-aika on myös viisi vuotta. Lainan kahden ensimmäisen vuoden ajaksi sille voidaan myöntää lyhennysvapaata. Viitekorkona käytetään kuuden kuukauden euriboria ja korko sisältää valtion korkotukea niin kuin naisyrittäjälainassakin. Pienlainan vakuudeksi osakeyhtiön osakkaat antavat omavelkaisen yleistakauksen ja muista mahdollisista vakuuksista neuvotellaan tapauskohtaisesti. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 132.)

Yrittäjälaina

Finnveran yrittäjälaina on osakeyhtiön osakkaalle tarkoitettu laina. Osakkaan osuus osakepääomasta ja äänivallasta on oltava sijoituksen jälkeen vähintään 20 % ja hänen tulee osallistua yrityksen toimintaan täysipäiväisesti ja saada toimeentulonsa yrityksestä. Yrittäjälainalla on tarkoitus rahoittaa sijoituksia osakeyhtiön pääomaan ja/tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Sillä voidaan myös rahoittaa jo toimivan yrityksen osakkeiden ostamista. Yrittäjälaina on siis henkilökohtainen laina ja se voidaan myöntää usealle saman yrityksen perustajalle tai osakkaalle, mutta yrityksen on täytettävä pienen ja keskisuuren yrityksen kriteerit ja sillä on oltava edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Yrittäjälainan määrä on enintään 100 000 euroa hakijaa kohden. Lainan saajan omarahoitusosuuden on oltava vähintään 20 %. Laina-aika on maksimissaan 10 vuotta, joista lyhennysvapaita voi olla enintään kolme. Yrittäjälainan korko on

sidottu kuuden kuukauden euriboriin ja myös yrittäjälainan korko sisältää valtion korkotukea. Yrittäjälainan mahdollisista vakuuksista neuvotellaan tapauskohtaisesti. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 132–133.)

Pientakaus

Pientakaus perustuu Finnveran pankkien kanssa solmimaan sopimukseen lainan takausjärjestelyistä. Sopimus mahdollistaa pienten luottojen takaamisen riskinjalalla pankkien kanssa. Se auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä lainan saamisessa sekä nopeuttaa laina- ja takauspäätöksiä. Pientakaus on tarkoitettu perustamisvaiheessa oleville tai jo toimiville alle 50 henkilöä työllistäville yrityksille. Finnveran takausosuus on enintään 60 %, mutta kuitenkin siten, että yhdelle yritykselle myönnettyjen pientakausten määrä on enintään 85 000 euroa. Pientakauksella taattavia rahoitusinstrumentteja ovat velkakirjalaina tai luotollinen tili. Velkakirjalainan laina-aika voi olla enintään 12 vuotta. Luotollinen tili voi olla joko määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Takauksesta peritään kohdeyritykseltä vuotuinen takausprovisio, joka on 1,75 % takauksen määrästä. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 134.)

Finnvera-takaus

Finnvera-takaus on tarkoitettu vakuudeksi erilaisiin pienten ja keskisuurten yritysten kotimaisiin rahoitustarpeisiin. Tällaisia rahoitustarpeita ovat esimerkiksi investoinnit, käyttöpääoma ja liiketoiminnan ostot tai yrityskaupat. Takausta käytetään pankin tai vakuutusyhtiön antamien lainojen tai pankkitakausten vakuudeksi, kuten esimerkiksi velkakirjalainojen, luotollisten tilien sekä factoring- ja osamaksurahoitusten vakuudeksi. Takausosuus taattavasta lainasta tai muusta voi olla enintään 80 %. Takauksen saajalta peritään vuotuinen takausprovisio, jonka suuruuteen vaikuttavat yrityksen toiminnallinen riski, yrityksen vastavakuus sekä takausaika. (Finnvera 2012; Holopainen 2012, 134.)

3.4.5 Muut rahoitusyhtiöt

Pankkien ja Finnveran rahoituspalveluiden lisäksi vieraan pääoman ehtoista rahoitusta voidaan hakea myös muilta rahoitusyhtiöiltä, jotka ovat erillisiä, pankkikonserneihin kuuluvia yrityksiä, mutta jotka silti ovat pankkilainsäädännön vakuusvaatimusten ulkopuolella. (Sutinen & Viklund 2005, 111.)

Leasing-rahoitus

Leasing-rahoitus on yksi rahoitusyhtiöiden käytetyimmistä rahoitusmuodoista. Sitä käytetään silloin, kun yrityksen on hankittava liiketoiminnalleen välttämättömiä pitkäaikaisia tuotantovälineitä, kuten koneita tai laitteita, mutta niiden ostaminen kerralla tulisi liian kalliiksi tai yritys ei halua sitoa siihen pääomaa. Tällaisissa tilanteissa rahoitusyhtiö ostaa kyseessä olevan koneen tai laitteen valmistajalta ja vuokraa sen yritykselle. (Sutinen & Viklund 2005, 111.)

Vuokrakauden loputtua vuokraajalla on kolme vaihtoehtoa: se joko palauttaa vuokrakohteen, tekee uuden vuokrasopimuksen tai lunastaa vuokrakohteen rahoitusyhtiön kanssa sovittavaan hintaan. Yleensä lyhin mahdollinen vuokra-aika on kolme vuotta. (Sutinen & Viklund 2005, 112.)

Leasing-rahoituksen etuina voidaan pitää sitä, että se vapauttaa yrityksen pääomia ja vakuuksia muihin käyttötarkoituksiin. Verotuksessa leasing-rahoituksen vuokrat voidaan vähentää täydestä määrästäan, paitsi käyttöomaisuusinvestoinneissa maksimissaan poistojen mukaan. Leasing-rahoituksen haitoista voidaan mainita, että vuokrattava laite tai kone ei ole oma, joten käyttö voi olla rajoitettua. Rahoitusmuoto on suoraa ostamista kalliimpaa ja koneesta tai laitteesta voi olla hankala irrottautua kesken vuokrakauden. (Sutinen & Viklund 2005, 112.)

Factoring-rahoitus

Factoring-rahoituksella tarkoitetaan yrityksen laskusaatavien rahoitusta, minkä vuoksi rahoitusvaihtoehto ei juuri toimintansa aloittaneelle yritykselle ole ajankohtainen. Rahoitusmuodossa on kaksi vaihtoehtoa: rahoitusyhtiö joko ostaa

myyjän laskusaatavat tai myöntää luottoa niitä vastaan. Erona niillä on se, että rahoitusyhtiön ostaessa yrityksen laskusaatavat, luottotappioriski siirtyy rahoitusyhtiölle, kun taas rahoitusyhtiön myöntäessä luottoa laskusaatavia vastaan, luottotappioriskistä vastaa yritys itse. (Taloussanomat 2012.) Rahoitusyhtiö myöntää luottoa yrityksen laskusaatavia vastaan yleensä maksimissaan 80 % laskujen arvosta. Erityisesti ulkomaankauppaa käyville yrityksille factoring-rahoitus sopii, koska ulkomailla maksuajat saattavat olla huomattavasti pitempiä kuin Suomessa, missä maksuehto on yleensä 14–30 päivää. (Sutinen & Viklund 2005, 112.)

Factoring-rahoituksen etuja ovat käyttöpääoman tasapainottaminen rahankier-ron nopeutumisella. Rahoitusyhtiö ottaa hoitaakseen saatavien valvonnan ja perinnän, joten siihen ei kulu yrityksen resursseja. Rahoitusmuodon haittana pidetään sen kustannuksia ja mainetta. Factoring-rahoituksen hintaa koostuu euribor-korosta, jonka päälle lisätään rahoitusyhtiön oma marginaali sekä prosenttimääräinen palvelupalkkio. (Sutinen & Viklund 2005, 113.)

Investointi- ja ostolaskurahoitus

Investointirahoitusta kutsutaan myös osamaksukaupan rahoitukseksi. Osamaksukaupan rahoitus eroaa leasing-rahoituksesta siinä, että kaupan kohteena oleva laite tai kone siirtyy yrityksen omaisuudeksi, kun viimeinen osamaksuerä on maksettu rahoitusyhtiölle. Rahoituksen kohteena oleva laite tai kone toimii luoton vakuutena. (Holopainen 2012, 120). Yrittäjä siis siirtää myyjän kanssa tekemänsä osamaksusopimukset koneesta tai laitteesta oikeuksineen rahoitusyhtiölle, joka taas tilittää myyjälle vastineeksi myyntihinnan, josta on vähennetty korot ja muut kulut. (Sutinen & Viklund 2005, 113–114.)

Ostolaskurahoituksessa eli confirming-rahoituksessa rahoitusyhtiö maksaa asiakkaan normaaliin liiketoimintaan liittyviä vaihto- ja käyttöomaisuuslaskuja. Ostolaskurahoituksessa asiakkaan täytyy antaa turvaava vakuus rahoitusyhtiölle. (Sutinen & Viklund 2005, 114.)

3.4.6 Tuet ja avustukset

Yrityksen perustamista ja liiketoiminnan aloittamista varten voidaan hakea myös erilaisia tukia ja avustuksia, jotka ovat yleensä harkinnanvaraisia. Yritystukia tai – avustuksia ei tarvitse maksaa takaisin. (YritysHelsinki 2011, 20.)

Työ- ja elinkeinotoimisto

Starttiraha on työ- ja elinkeinotoimistojen myöntämä harkinnanvarainen, aloittavan yrittäjän henkilökohtainen tukimuoto, jonka tarkoituksena on edistää kyseessä olevan yritystoiminnan syntymistä sekä yrittäjän työllistymistä. Starttirahan perusidea on turvata yrittäjälle toimeentulo, kun yritystoimintaa käynnistetään ja vakiinnutetaan. Starttirahaa on mahdollisuus saada enintään 18 kuukautta, mutta yleensä starttirahaa myönnetään kuudeksi kuukaudeksi, minkä jälkeen avustusta jatketaan tapauskohtaiseksi. (YritysHelsinki 2011, 21.) Starttirahan pidennyksiä myönnetään esimerkiksi silloin, kun yritykseen on palkattu uusia työntekijöitä, yritystoiminta on sen luonteista, että palvelujen tai tuotteiden kehittäminen, tuotanto ja markkinoille saaminen kestää normaalia kauemmin tai vaatii suurta käyttöpääomaa tai jos yrityksen tulorahoituksen muodostuminen kestää tai viivästyy yrittäjistä riippumattomasta syystä. (Holopainen 2012, 144.)

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on muun muassa hakijan yrittäjäkokeemus tai yrittäjäkoulutus, tuen tarpeellisuus toimeentulon kannalta sekä se, ettei yritystoimintaa ole aloitettu ennen kuin starttirahan myöntämisestä on tehty päätös. Edellytyksenä on myös se, ettei hakija saa samalta ajalta palkkaa tai korvausta yritystoimintaansa liittymättömästä työstään. Hakijan ei kuitenkaan edellytetä työsuhteen tai opintojen päättämistä, vaan edellytyksenä on, ettei hakija saa niistä esimerkiksi palkkaa, minkään muotoista eläkettä, etuuksia tai opintotukea. (Holopainen 2012, 143.)

Starttiraha koostuu kahdesta osasta, perustuesta, jonka suuruus vuonna 2012 on 31,36 euroa päivältä sekä lisäosasta, jonka suuruus vaihtelee työ- ja elinkeinotoimiston harkinnan mukaan tapauskohtaisesti. Se voi kuitenkin olla enintään

60 % perustuen määrästä. Työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen starttirahan myöntämisestä vaikuttaa muun muassa kyseessä olevan alan kilpailutilanne sekä uuden yritystoiminnan tarve paikkakunnalla. (Työ- ja elinkeinotoimistot 2012.)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus eli ELY-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) tukee pienten ja keskisuurten yritysten perustamista. Varsinaisen rahallisen tuen lisäksi ELY-keskus tarjoaa myös neuvonta-, koulutus- ja kehittämispalveluja. ELY-keskuksen myöntämä rahoitustuki on harkinnanvaraista ja sen suuruus vaihtelee tapauskohtaisesti hankkeen mukaan. (ELY-keskus 2012.) ELY-keskusten myöntämät avustukset perustuvat lakiin valtionavustuksista yritystoiminnan kehittämiseksi (1336/2006) ja siihen liittyvään asetukseen (675/2007), jotka tulivat voimaan 18.6.2007. Kyseistä lainsäädäntöä on tarkoitus soveltaa EU-ohjelmakaudella 2007–2013 ja sen tavoitteena on parantaa pk-yritysten kilpailukykyä pitkällä aikavälillä kehittämällä osaamista, teknologian tasoa, kansainvälistymistä ja yritysten toimintaympäristöä. Näiden kyseessä olevien säädösten on tarkoitus edistää taloudellista kasvua ja työllisyyttä myöntämällä avustuksia pk-yritysten kasvua, kehittämistä ja perustamista edistäviin hankkeisiin.

ELY-keskusten myöntämä kehittämisavustus on harkinnanvarainen tuki, jonka myöntämisen perusedellytyksenä on se, että tuella on merkittävä vaikutus hankkeen toteutumiseen. Avustusta myönnetään pk-yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä parantavaan hankkeeseen, jolla on vaikutusta yrityksen kasvuun, teknologiaan, kansainvälistymiseen, tuottavuuteen tai liiketoimintaosaamiseen. Toimialaluokituksen mukaan kehittämisavustuksen piiriin eivät kuulu kalataloudessa, maataloudessa tai metsätaloudessa toimivia yrityksiä, koska näillä toimialoilla on omat tukijärjestelmänsä. Kehittämisavustuksen saajan on myös pidettävä avustukseen liittyvistä menoista kirjanpitoa.

ELY-keskusten myöntämiä rahoitusmuotoja kehittämisikaudella 2007–2013 ovat yrityksen kehittämisavustus, yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus,

energiatuki, avustus kyläkaupan investointeihin ja kehittämisavustus pk-yritysten tutkimus- ja kehittämistoimenpiteiden valmisteluun. (Te-keskus 2012.)

Yrityksen kehittämisavustusta myönnetään yrityksen kilpailukykyä pitkällä aikavälillä parantavaan hankkeeseen. Hankkeen pitää liittyä joko toiminnan aloittamiseen, laajentamiseen tai kehittämiseen ja sen tulee olla liiketoiminnan kannalta merkittävä. Tällaisia hankkeita voivat olla investoinnit, kehittämistoimenpiteet, työpaikkojen aiheuttamat palkkakulut tai muut liiketoiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen liittyvät kulut. (Holopainen 2012, 125.)

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes on yritysten, yliopistojen, korkeakoulujen sekä tutkimuslaitosten tutkimus- ja kehitysprojektien ja innovaatioiden rahoittaja. Tarjoamalla rahoitusta ja asiantuntijapalveluja, Tekes edistää yritysten kansainvälistä kilpailukykyä sekä kasvattaa tuotantoa ja vientiä. Tekes käyttää noin 600 miljoonaa euroa vuosittain projektirahoitukseen. Tekes myöntää rahoitusta projekteihin, joissa kehitetään tuotteita ja palveluja, menetelmiä, prosesseja ja toimintamalleja, palvelu- ja liiketoimintakonsepteja, osaamista sekä työorganisaatioita. Tekes valitsee rahoitettavaksi projekteja, joiden hyödyt jäisivät täysimääräisesti toteutumatta ilman rahoitusta. (Holopainen 2012, 137.) Rahoituksen tavoitteena on nopeuttaa lupaavimpien pienten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Tekesin rahoitusta ei myönnetä tavanomaiseen liiketoimintaan tai sen jatkuvaan kehittämiseen. Rahoitus kattaa osan kyseessä olevan projektin kustannuksista ja Tekesin osuus määräytyy yrityksen koon, projektin uutuusarvon ja markkinaetäisyyden mukaan. Rahoitusta hakevalla yrityksellä on oltava edellytykset kattaa projektin omarahoitusosuus sekä edellytykset tulosten hyödyntämiseen liiketoiminnassa. Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen rahoitusmuotoja ovat mm. tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus sekä nuorten innovatiivisten yritysten rahoitus. (Tekes 2012).

Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus

Tekesin tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitusta myönnetään tuotteisiin, palveluihin, prosesseihin ja menetelmiin. Tutkimus- ja kehitystoimintaan rahoitus myönnetään joko avustuksena tai lainana. Avustusta saa projekteihin, jotka luovat uutta osaamista ja siten pohjaa tuotteiden ja palveluiden kehittämiseksi. Lainana taas on tarkoitettu projekteihin, joissa syntyy markkinoitava tuote tai palvelu. Laina-aika on enimmillään 10 vuotta, joista viisi voi olla lyhennyksistä vapaita. Korkeus tutkimus- ja kehitystoiminnan luototukselle on kolme prosenttiyksikköä alle viitekoron, mutta vähintään yksi prosentti, eli käytännössä tässä markkinatilanteessa korko on 1 %. Nämä Tekesin myöntämät lainat ovat riskilainoja, jotka voidaan jättää yrityksen hakemuksesta Tekesin harkinnan mukaan kokonaan tai osittain takaisin perimättä, jos kehitystyö ei johda taloudellisesti kannattavaan liiketoimintaan. Tekesin rahoituksen avulla yritys voi tutkia ja kehittää tuotteita ja menetelmiä, palveluja ja uusia liiketoimintoja sekä yrityksen toimintatapoja ja johtamista. (Holopainen 2012, 139–140.)

Nuorten innovatiivisten yritysten rahoitus

Nuorten innovatiivisten yritysten rahoitusta myönnetään kasvuyrityksille eli yrityksille, jotka ovat kasvuhakuisia ja pyrkivät nopeasti kansainvälisille markkinoille. Yrityksen tulee olla alle kuusi vuotta vanha ja sillä tulee olla innovatiivinen, osaamis- tai teknologialähtöinen liikeidea sekä vakuuttavat suunnitelmat sen toteuttamiseen. Rahoitus päättyy viimeistään silloin, kun yritys on toiminut kahdeksan vuoden ajan tai kun sitä ei voida pitää enää pk-yrityksenä. (Tekes 2012.)

Rahoituksen saaminen edellyttää, että yrittäjät ovat täysipainotteisesti sitoutuneet yritykseen ja sen kehittämisen ja innovaatiotoiminnan edistämiseen niin rahallisesti kuin ajallisestikin. Rahoitusta hakevan yrityksen avainhenkilöillä ja hallituksella on oltava monipuolinen osaaminen ja verkostot. Yrityksellä tulee olla myös sen suunnitteleman tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan riittävät ja sopivat resurssit sekä uskottavat edellytykset päästä tavoittelemaansa liiketoimintaan. Myös yrityksen omarahoitus on oltava kunnossa. (Tekes 2012.)

Nuorten innovatiivisten yritysten rahoitus myönnetään vaiheittain ja uuteen vaiheeseen pääseminen edellyttää edelliselle vaiheelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Rahoituksen esivaiheessa rahoitetaan liiketoiminnan suunnitelua ja tavoitteena on nopeuttaa ja tehostaa yrityksen liiketoimintakonseptin kehitysprosessia antamalla sille resursseja niin asiantuntija- kuin tietopalveluilla. Rahoitusta voi saada 75 % hankkeelle hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään 50 000 euroa ja se on kokonaan avustusta. Tällaisia hyväksyttäviä kustannuksia ovat asiantuntijoiden palkkioista ja erilaisten informaatiopalveluiden käytöstä aiheutuvat kustannukset, rahapalkat, henkilösivukustannukset ja matkat. (Tekes 2012.)

Muiden vaiheiden rahoitusta yritys voi hakea, kun se on toteuttanut esivaiheen onnistuneesti, tai silloin kun yrityksellä on jo vastaavan tason toimintasuunnitelma. Liikeidean kantavuutta ja liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia arvioi yksityisistä sijoittajista koostuva asiantuntijajaneeli. Rahoitusta voi saada 75 % hankkeelle hyväksyttävistä kustannuksista vaiheiden 1 ja 2 rahoitus voi olla yhteensä kuitenkin enintään 1 000 000 euroa yritystä kohden ja se on avustusta. Esivaiheen jälkeen siis edetään ensimmäiseen vaiheeseen ja siitä parhaimmat nousevat toiseen vaiheeseen. Ensimmäisen ja toisen vaiheen kustannuksiksi hyväksytään melkein kaikki vaiheiden aikana syntyneet ja ennen tilitystä maksetut kustannukset. Kustannusten täytyy kuitenkin olla kohtuullisia, tarkoituksenmukaisia sekä hyväksytyt projektisuunnitelman ja kustannusarvion mukaisia ja edistävät rahoituksen myöntämispäätöksessä tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista. Myönnettävästä rahoituksesta tutkimus- ja kehitystoimintaan on kohdistettava vähintään 25 %. (Holopainen 2012, 140–141.)

4 OSAKEYHTIÖN MAKSULIIKE

Osakeyhtiölain mukaan yksityisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 2 500 euroa. Ensimmäinen perustettavan osakeyhtiön tehtävä maksuliikkeen osalta on avata yrityksellä pankkitili, johon osakepääoma maksetaan. Tilin avaamiseen rekisteröidyn osakeyhtiön on toimitettava pankille kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys, yrityksen hallituksen kokouksen pöytäkirja, josta ilmenee päätös tilin avaamisesta sekä se, kenellä on tilinkäyttöoikeus. Tarvittaessa yrityksen tulee toimittaa pankille tietoja esimerkiksi yrityksen maksuliikkeen laadusta ja maksujen suuruusluokasta. Jos yritystä ei ole vielä ehditty rekisteröidä, pankkitilin avaamiseksi vaaditaan muuten samat asiakirjat kuin jo rekisteröidylläkin osakeyhtiöltä, mutta kaupparekisteriotteen sijaan sen on toimitettava yrityksen perustamissopimus. Koska osakeyhtiö syntyy juridisesti vasta kaupparekisteriin rekisteröimisellä ja rahassa maksettava osakkeiden merkintähinta on oltava silloin maksettuna pankkitilille, pankkitili voidaan avata ennen rekisteröinti-ilmoituksen jättämistä. (Yritys-Suomi 2012b.)

4.1 Palvelut yrityksen maksuliikkeen hoitoon

Yrityksellä on lukuisia vaihtoehtoja hoitaa maksuliikettään pankista riippuen. Yleisesti yrityksen peruspankkipalvelu on normaali yritystili, jolla yritys hoitaa jokapäiväistä maksuliikettään.

4.1.1 Luotollinen shekkitili

Yrityksellä voi olla mahdollisuus käyttää hyödykseen pankin myöntämää luotollista shekkitiliä. Luotollisen shekkitilin voisi myös mainita vieraan pääoman ehdoisen rahoituksen kappaleessa, koska se on ehdoiltaan joustava vieraan pääoman muoto, jota voidaan käyttää niin sanotusti puskurina yrityksen maksuvalmiuden turvaamisessa. Avattaessa luotollista tiliä, määritellään luottoraja eli limiitti, minkä puitteissa luoton määrä voi vaihdella. Luotollisen shekkitilin kus-

tannuksista voidaan mainita limiittiprovisio, joka on suuruudeltaan noin 2-3 % myönnetystä luottorajasta. Limiittiprovisio lisäksi yritys maksaa varsinaista luottokorkoa käytössä olevan luottomäärän mukaisesti. Yleisesti varsinainen luottokorko lasketaan päivittäin alimman käytössä olevan luoton saldon mukaisesti. Luotollinen shekkitili on nimenomaan lyhytaikaista vierasta pääomaa ja sitä käytetään turvaamaan yrityksen maksuvalmiutta. Korkotasosta voidaan sanoa, että se nousee luonnollisesti pitkäaikaista vieraan pääoman ehtoista rahoitusta, esimerkiksi pankkilainaa, korkeammaksi, mutta juuri sen joustavuuden takia se on pitkällä aikavälillä pankkilainaa edullisempi rahoitusvaihtoehto lyhytaikaisen rahoituksen tarpeen vaihtelujen tasoittaja. (OP-Pohjola-ryhmä 2012; Sutinen & Viklund 2005, 108; Turun Seudun Osuuspankin yrityspalveluyksikön maksuliikeryhmän asiakkuuspäällikkö Jesse Saarinen 12.9.2012.)

4.1.2 Maksupäättepalvelu, eräsiirtopalvelu ja Web Services -pankkiyhteys

Nykyään suurin osa kuluttajilta tulevasta rahavirrasta tulee ”sähköisesti” eli hoidetaan maksupäätteen kautta. Tämän takia maksupäätteen hankkiminen, tietenkin yrityksen toimialasta riippuen, on suosittua. Maksupäättepalvelu mahdollistaa korttimaksujen vastaanottamisen. Yritys lähettää maksupäätetapahtumat pankkiin linjasiirtona. Tätä edellä mainittua linjasiirtoa varten yritys tarvitsee eräsiirtopalvelusopimuksen tai pian sen kokonaan korvaavan Web Services – pankkiyhteyden. Eräsiirtopalvelu tai Web Services – pankkiyhteys on linjayhteys, jonka välityksellä yritys käyttää konekielisiä pankkipalveluja esimerkiksi Kulutlinkki-ohjelmalla, joka on OP-Pohjola –ryhmän vaihtoehto ko. linjayhteyden hoitamiseen. (OP-Pohjola-ryhmä 2012; Turun Seudun Osuuspankin yrityspalveluyksikön maksuliikeryhmän asiakkuuspäällikkö Jesse Saarinen 12.9.2012.)

4.1.3 E-lasku- ja suoraveloituspalvelu

Toinen palvelu, jota yritykset enenevässä määrin käyttävät, on E-laskupalvelu, jota käytetään myös eräsiirto- tai Web Services – kanavissa. E-laskupalvelua voidaan käyttää myös yrityksille suunnatussa verkkopalvelussa, mikä taas vas-

taa suurelta osaltaan normaalia, henkilöasiakkaille suunnattua, verkkopalvelua eikä vaadi erillisiä ohjelmistohankintoja. E-laskupalvelu mahdollistaa laskujen lähettämisen ja vastaanottamisen sähköisessä muodossa. Suositettu pankkipalvelu on myös suoraveloituspalvelu, joka on suunnattu lähinnä sellaisille kuluttajille, jotka eivät käytä verkkopalvelua. Suoraveloituspalvelu on suunniteltu yrityksille, jotka laskuttavat säännöllisesti samoja maksajia. Käytännössä kuluttaja antaa laskuttavalle yritykselle valtuutuksen veloittaa laskun summa automaattisesti maksajan pankkitililtä eräpäivänä. (OP-Pohjola-ryhmä 2012; Turun Seudun Osuuspankin yrityspalveluyksikön maksuliikeryhmän asiakkuuspäällikkö Jesse Saarinen 12.9.2012.)

4.1.4 Tunnistuspalvelu ja verkkomaksupainike

Tunnistuspalvelu Tupas on suunnattu yrityksille, jotka tarjoavat sähköisiä palveluita ja tarvitsevat asiakkaansa tunnistamista verkossa. Tällaiset palveluntarjoajat voivat käyttää Finanssialan Keskusliiton Tupas-standardin mukaista tunnistuspalvelua verkkopalveluissaan henkilö- ja yritysasiakkaiden tunnistamisessa. Verkkomaksupainike on myös tarkoitettu yrityksille, jotka tarjoavat asiakkailleen mahdollisuuden maksaa ostoksensa Internetissä verkkopalvelutunnuksillaan. Yritys voi myös hankkia itselleen pankki- tai luottokortteja omien ostotensa maksamiseen. (OP-Pohjola-ryhmä 2012; Turun Seudun Osuuspankin yrityspalveluyksikön maksuliikeryhmän asiakkuuspäällikkö Jesse Saarinen 12.9.2012.)

5 OSAKEYHTIÖN VAKUUTUKSET

Yrityksen vakuutukset voidaan jakaa kahteen eri luokkaan, pakollisiin ja vapaaehtoiisiin vakuutuksiin. Lakisääteiset eli pakolliset vakuutukset tulevat yleensä voimaan, kun vakuutushakemukset on täytetty, kun taas vapaaehtoiset vakuutukset tulevat voimaan, kun vakuutusyhtiö hyväksyy hakemuksen. (Sutinen & Viklund 2005, 148.) Lainsäädäntö ja vakuutusalan ohjeistukset määrittelevät lakisääteisten vakuutusten sisällön ja niihin liittyvät menettelytavat. Vapaaehtoisia vakuutuksia säätelee vakuutuslainsäädäntö. Se määrittelee asiakkaan ja vakuutusyhtiön eli sopimusosapuolten väliset velvollisuudet ja oikeudet. (Finanssivalvonta 2012.)

5.1 Lakisääteiset eli pakolliset vakuutukset

Yrittäjä työllistää itsensä eli on itselleen työnantaja, joten hänen täytyy varmistaa henkilökohtainen toimeentulonsa, eläkkeensä ja vakuutusturvansa. Yrityksen pakollisia eli lakisääteisiä vakuutuksia ovat yrittäjän eläkevakuutus ja toimialasta riippuen potilasvakuutus, ympäristövahinkovakuutus ja/tai liikennevakuutus. Muita yrittäjän pakollisia vakuutuksia ovat maatalousyrittäjän eläkevakuutus ja apurahansaajan eläkevakuutus. Työntekijän eläkelain (TyEL) ja tapaturmavakuutuslain mukaisesti yrittäjällä on velvollisuus vakuuttaa työntekijänsä heitä palkatessaan. (Yritys-Suomi 2012d.)

5.1.1 Yrittäjän eläkevakuutus

Yrittäjän eläkelain (YEL) mukaan yrittäjänä toimivan henkilön on järjestettävä työeläketurva itselleen, kun seuraavat ehdot täyttyvät: yrittäjän työeläkelain mukaan on vakuutettava 18–67-vuotias osakeyhtiön johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yli 30 % yrityksen osakkeista, tai jolla on yksin yli 30 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai omistus osakekannasta tai äänimäärästä on yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 %. Lisäksi yrittäjän

on asuttava Suomessa ja työskenneltävä yrityksessään, vuosityötulot on oltava vähintään 7 105,84 € (vuonna 2012) ja henkilö on toiminut yrittäjänä yhtäjaksoisesti neljä kuukautta eikä yrittäjä tee ansiotyötä, jonka perusteella yrittäjällä on oikeus eläkkeeseen jonkun muun lain tai julkisen eläkesäännön mukaan. (Holopainen 2012, 98; Laki yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22.12.2006/1273; Suomen Yrittäjät 2012; Yritys-Suomi 2012d.)

Yrittäjän eläkevakuutus tarjoaa vakuutuksen ottaneelle yrittäjälle vanhuuseläkkeen lisäksi mahdollisuuden saada ammatillista kuntoutusta ja turvaa työttömyyden varalle, jos hänen työkykynsä heikkenee. Yrittäjän eläkevakuutus on otettava kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan aloittamisesta. Yrittäjien työeläkevakuuttamista valvoo Eläketurvakeskus (ETK), joka voi yrittäjän puolesta ja kustannuksella ottaa yrittäjän eläkevakuutuksen myös taannehtivasti, jos yrittäjä on laiminlyönyt vakuuttamisvelvollisuutensa. Tämän laiminlyönnin ajalta vakuutusmaksu voidaan korottaa kaksinkertaiseksi. Alle 53-vuotiaan yrittäjän eläkevakuutusmaksu vuonna on 22,5 % yrittäjän työtuloista ja 53 vuotta täyttäneiden 23,85 %. Aloittava yrittäjä voi saada yrittäjän eläkevakuutusmaksuista 25 %:n alennuksen neljän vuoden ajaksi. Työtulon vahvistamisen, vakuutusmaksun määräämisen ja mahdollisen laiminlyönnistä johtuneen korotuksen vakuuttamisen myöhästymisestä hoitaa Eläkelaitos, joka huolehtii myös maksujen perimisestä. (Eläketurvakeskus 2012; Laki yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22.12.2006/1273; Suomen Yrittäjät 2012; Yritys-Suomi 2012d.)

5.1.2 Muut yrityksen pakolliset vakuutukset

Mikäli yrittäjä työllistää muitakin kuin itsensä, yrittäjän on vakuutettava kaikki työntekijänsä Työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan. TyEL-vakuutus muodostaa työntekijän peruseläketurvan. TyEL astui voimaan 1.1.2007. Vuonna 2012 keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu on 22,8 % työntekijän palkasta. Työntekijän eläkelain mukaan työsuhde on vakuutettava, mikäli työntekijä on 18–67-vuotias ja työntekijän ansiot ovat vähintään 54,08 euroa kuukaudessa. Alle 53-vuotiaan työntekijän osuus TyEL-maksusta on 5,15 % ja 53 vuotta täyttäneiltä

työntekijöiltä 6,50 %. Yrittäjä pidättää työntekijän osuuden palkasta, minkä jälkeen tilittää sen työntekijän puolesta vakuutusyhtiölle. (Suomen Yrittäjät 2012; Työntekijän eläkelaki 19.5.2006/395.)

TyEL-vakuutuksen lisäksi työnantajalla on velvollisuus vakuuttaa työntekijänsä tapaturmien ja ammattitautien varalta lakisääteisellä tapaturmavakuutuksella, joka on osa sosiaaliturvaa. Sen tarkoituksena on korvata työssä sattuneista tapaturmista ja ammattitaudeista aiheutuneet menetykset ja vahingot työntekijöille tai heidän omaisilleen. Työnantajan on otettava työntekijöilleen lakisääteinen tapaturmavakuutus vahinkovakuutusyhtiöstä. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen toimeenpanemisen valvonnasta vastaa Finanssivalvonta. (Tapaturmavakuutuslaitosten liitto 2012.)

Toimialasta riippuen yrittäjällä voi olla muitakin pakollisia vakuutuksia, mitä hänen täytyy ottaa. Potilasvahinkolain mukaan potilasvakuutus on terveyden- tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavan yrittäjän pakollinen vakuutus. Se korvaa terveydenhoidon yhteydessä potilaalle aiheutuneita vahinkoja. (Potilasvahinkolaki 25.7.1986/585; Potilasvakuutuskeskus 2012.) Ympäristövakuutus taas on otettava silloin, kun yrityksen toimintaa varten täytyy saada ympäristöviranomaisen lupa. Tällaisia yrityksiä ovat esimerkiksi sellaiset yritykset, joiden harjoittamaan toimintaan liittyy ympäristövahingon vaara tai jonka toimintaa aiheuttaa haittaa ympäristölle. (Ympäristövakuutuskeskus 2012.) Liikennevakuutus on myös yksi yrittäjän pakollisista vakuutuksista. Liikennevakuutus on liikennevakuutuslain mukaan otettava liikenteeseen käytettävälle moottoriajoneuvolle. Se korvaa tapaturmatilanteessa aiheutuneet ajoneuvossa olleiden henkilö- ja omaisuusvahingot sekä ulkopuolisten henkilö- ja omaisuusvahingot. (Liikennevakuutuskeskus 2012; Liikennevakuutuslaki 26.6.1959/279.)

5.2 Vapaaehtoiset vakuutukset

Yrittäjä voi täydentää lakisääteistä vakuutusturvaansa vapaaehtoisilla vakuutuksilla. Vapaaehtoisia vakuutuksia hoitavat yksityiset vahinkovakuutusyhtiöt. Keskeisimpiä yrittäjän vapaaehtoisia vakuutuksia ovat yrittäjän tapaturmavakuu-

tus, omaisuusvakuutukset, keskeytysvakuutukset, vastuuvakuutukset sekä ajoneuvovakuutukset.

5.2.1 Yrittäjän tapaturmavakuutus

Osakeyhtiön osakkaat jäävät lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ulkopuolelle. He voivat vakuuttaa itsensä yrittäjän tapaturmavakuutuksella. Se on voimassa sekä työ- että vapaa-aikana ja se kattaa tapaturmat ja ammattitaudit, mutta sen voi ottaa myös vain työajalle. (Yritys-Suomi 2012d.) Yrittäjän vapaaehtoinen tapaturmavakuutus on verotuksessa vähennyskelpoinen kulu yritykselle (YritysHelsinki 2011, 36).

5.2.2 Omaisuus-, keskeytys- ja ajoneuvovakuutukset

Yrityksen kiinteistöt, käyttö- ja vaihto-omaisuus, ohjelmistot, tiedostot vieras omaisuus sekä rahat ja arvopaperit voidaan vakuuttaa omaisuusvakuutuksilla. Ne kattavat mm. tulipalosta, vuotovahingosta, murrosta ja rikkoutumisesta aiheutuneita kustannuksia vakuutusturvan laajuuden ja vakuutusehtojen mukaisesti. (Yritys-Suomi 2012d.)

Yrittäjä voi ottaa keskeytysvakuutuksen liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuneita menetyksiä, esimerkiksi menetettyä myyntikatetta, muuttuvia palkkoja tai vahingosta aiheutuneita ylimääräisiä kuluja varten. (Yritys-Suomi 2012d.) Keskeytysvakuutus korvaa edellä mainittuja menetyksiä, kun yrityksen toiminta keskeytyy yrityksen oman omaisuuden tai toimipaikan vahingoittumisen johdosta (Suomen Yrittäjät 2012).

Pakollisen liikennevakuutuksen lisäksi ajoneuvolle voidaan ottaa vapaaehtoisia ajoneuvovakuutuksia, jotka korvaavat vakuutetulle ajoneuvolle itselleen sattuneita esinevahinkoja. Tällaisia vakuutuksia ovat esimerkiksi kolari-, palo-, varkaus-, ilkivalta-, hirvi- ja vahinkovakuutus. (Yritys-Suomi 2012d.)

5.2.3 Vastuu- ja oikeusturvavakuutukset

Vastuuvakuutukset korvaavat vahinkoja, joista yrittäjä on voimassa olevan oikeuden perusteella vastuussa. Vastuuvakuutus korvaa tietyin edellytyksin toiselle aiheutuneita vahinkoja sekä tapahtuneen selvittelykulut ja oikeudenkäyntikulut. (YritysHelsinki 2011, 36.) Tällaisia vakuutuksia ovat esimerkiksi toiminnan vastuuvakuutus, tuotevastuuvakuutus ja kiinteistönomistajan vastuuvakuutus. (Yritys-Suomi 2012d.)

Yrityksen toimintaa koskevissa riitatilanteissa asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja korvataan oikeusturvavakuutuksella (Yritys-Suomi 2012d). Oikeusturvavakuutuksen kattamat kulut voivat johtua esimerkiksi toimitus-, kauppa- tai urakkasopimuksesta (YritysHelsinki 2011, 36).

5.3 Pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen

”Pankinvaihtajille kiinnostavimmat täyden palvelun finanssitalot, joissa voi hoitaa päivittäiset raha-asiat, sijoitukset, saada lainaa sekä joista saa vakuutuspalvelut, olivat Nordea, Tapiola ja OP-Pohjola-ryhmä.” (Tapiolan lehdistötiedote 7.4.2008).

Pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen on nouseva suuntaus finanssialalla. Pankki- ja vakuutuspalveluita tarjoavat nykyään kaikki suurimmat finanssitalot. Nämä yhteenliittymät tarjoavat kokonaisvaltaisia finanssipalveluita, joihin kuuluvat mm. edellä mainitut päivittäiset raha-asiat ja vakuutuspalvelut. Keskittämällä palveluntarjoaja pyrkii hankkimaan pitkäkestoisia asiakkuuksia sekä tuottamaan asiakasyritykselle kokonaisvaltaisia ratkaisuja.

Tampereen Teknillisen Yliopiston Teollisuustalouden laitoksessa vuonna 2010 tehdyssä tutkimuksessa pienten ja keskisuurten yritysasiakkaiden näkemyksistä pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittämisestä ilmeni, että 24 prosenttia yrityksistä olivat keskittäneet kaikki pankki- ja vakuutuspalvelunsa yhdelle finanssipalveluntarjoajalle. Hyötyinä keskittämisestä nähtiin mm. kokonaisasiakkuuteen

liittyvät syyt, palveluiden asiakaskohtainen räätälöinti, niiden laatu ja asioinnin yksinkertaisuus. Syitä siihen, että yritykset eivät olleet keskittäneet pankki- ja vakuutuspalveluitaan olivat mm. palveluiden vertailtavuus ja läpinäkyvyys sekä liian suuri riippuvuus palveluntarjoajasta. (Mäenpää ym. 2010.)

Pankki- ja vakuutuspalveluiden vertaaminen asiakkaan, oli se sitten yritys- tai henkilöasiakas, näkökulmasta on vaikeaa, koska edut lasketaan yleensä asiakaskohtaisen asioinnin perusteella. Tämän vuoksi asiakkaat eivät koe perusratkaisujen välillä olevan suuria eroja, jolloin asiakkaan huomio kiinnittyy hintaan eikä välttämättä kokonaisasiakkuuden tuomiin etuihin, mikä voi johtaa palveluntarjoajan vaihtamiseen. (Pahkamaa 2012, 22.) Esimerkiksi Suomela-lehden vuonna 2006 teettämän omakotitalotutkimuksen (2/2006) mukaan vakuutusyhtiön vaihdon tärkeimpänä syynä olisi hinta (88 prosenttia vastanneista), kun vakuutusyhtiön kuuluminen johonkin bonusjärjestelmään oli vasta kolmanneksi painavin syy yhtiön vaihdolle (18 % vastanneista). (Suomela-lehti 2006.)

6 TUTKIMUS OSAKEYHTIÖN RAHOITUSMALLEISTA SEKÄ PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUISTA

Opinnäytetyö pohjautuu Turun Seudun Osuuspankilta tulleeseen toimeksiantoon, jonka tavoitteena on kehittää Turun Seudun Osuuspankin yrityspalvelutarjontaa sekä auttaa tulevia yrittäjiä selvittämällä osakeyhtiöiden rahoitusmalleja sekä pankki- ja vakuutuspalveluita. Tutkimuksessa selvitettiin, mitä vaihtoehtoja yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan käynnistämisen rahoittamiselle on, sekä mitä palveluita ja tuotteita yrityksen maksuliikkeen hoitoon ja yrityksen vakuuttamiseen on tarjolla ja koota nämä kaikki tiedot samoihin kansiin.

Tutkimuksessa syvennyttiin niihin perusteluihin, miksi yritys on ottamansa palvelut valinnut, ja minkälaisia kehitysehdotuksia yrittäjät antavat pankkien yrityspalvelutarjontaan, rahoituksen hankkimisen helpottamiseen, maksuliikkeen hoitoon sekä yrityksen asianmukaiselle vakuuttamiselle. Tutkimuksessa keskityttiin pelkästään Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä perustettuihin osakeyhtiöihin toimeksiantajan toiveiden mukaisesti. Alun perin kysely suunniteltiin lähetettäväksi Turussa vuoden 2012 toisella neljänneksellä perustetuille osakeyhtiöille, mutta kyseisenä ajankohtana oli perustettu vain noin 100 osakeyhtiötä pois lukien asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt, joten ohjaavan opettajan ja toimeksiantajan ehdotuksesta otantaa laajennettiin myös vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä perustettuihin osakeyhtiöihin. Näin otanta saatiin kasvatettua noin kahteensataan yritykseen. Lopulta kirjekyselyitä lähti 190 kappaletta, kun lähetyslistasta otettiin pois asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt sekä sellaiset yritykset, jotka olivat jo vaihtaneet kotipaikkansa pois Turun seudulta. Kirjekysely saavutti 185 yritystä, koska 5 kyselyä palautui yritysten osoitetietojen muutoksen takia.

Vastausprosentin oletettiin jäävän matalaksi perustuen yritysten nuoreen ikään ja tästä johtuvaan kiireeseen. Myös se seikka, että osa yrityksistä ei välttämättä enää kyselyn lähetyshetkellä ollut edes aktiivisesti toiminnassa, vaikutti oletta- maan. Yleisesti kirjekyselyiden vastausprosentti on parhaimmillaankin noin 30 %. Tähän tutkimukseen viimeiseen vastauspäivään mennessä vastasi 14 yritys-

tä, vastausprosentin jäädessä 7,6 prosenttiin. Tästä johtuen, vastaavan ohjaajan ja toimeksiantajan edustajan luvalla, muutin kyselylomakkeen sähköiseen muotoon ja lähetin sen saatekirjeen ja muistutusviestin liitteenä sähköpostilla 82 yrityksille, joiden sähköpostiosoitteet YTJ:stä eli yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä löytyivät. Muistutusviestin ansiosta vastauksia saatiin vielä 7 kappaletta eli vastauksia saatiin yhteensä 21 kappaletta, mikä nosti kokonaisvastausprosentin 11,4 prosenttiin. Näin ollen vastauksista saatiin luotettavia ja mielenkiintoisia vastauksia vaikka vastausprosentti jäi pieneksi, koska lukumääräisesti vastauksia saatiin silti riittävästi.

6.1 Tutkimusongelma

Tutkimusongelmaksi muodostuivat seuraavat kysymykset:

1. Miten liiketoimintansa aloittanut yritys rahoitti osakeyhtiön perustamisen ja liiketoiminnan käynnistämisen? Mistä yritys rahoituksensa hankki ja millä perusteilla yritys valitsi käyttämänsä rahoitusmuodot?
2. Minkälaisia palveluita yritys käyttää maksuliikkeensä pyörittämiseen sekä millä perusteella se on palvelunsa valinnut ja mistä pankista se on palvelut hankkinut ja miksi kyseiseen pankkiin päädyttiin?
3. Miten yritys on vakuuttanut liiketoimintaansa liittyviä riskejä pakollisten eli lakisääteisten vakuutusten lisäksi ja mistä vakuutusyhtiöstä yritys on vakuutukset ottanut sekä miksi kyseiseen vakuutusyhtiöön päädyttiin?
4. Onko yritys keskittänyt pankki- ja vakuutuspalvelunsa ja jos on, niin mihin ne on keskitetty ja millä perusteella?

Tutkimusongelmaan haettiin vastauksia lähetetyillä kyselylomakkeilla. Kyselylomake jakaantui tutkimusongelman mukaisesti neljään pääaiheeseen:

1. Yrityksen käyttämät rahoitusmuodot
2. Yrityksen maksuliike
3. Yrityksen vakuutukset
4. Pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen

6.2 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen kirjekysely. Tähän tutkimusmenetelmään päädyttiin, koska kvantitatiivinen kirjekysely on tutkimusmenetelmä, jossa aineistoa kerätään standardoidusti eli kaikilta vastaajilta kysytään täsmälleen samoja asioita samalla tavalla, ja koska tällaiset aineistonkeruut toteutetaan yleensä kvantitatiivisesti (Hirsjärvi ym. 2005, 182–183). Tämä tukee myös tutkimusongelmien ratkaisua, koska kyselyyn haluttiin vastauksia yrityksen koosta, toimialasta tai pankkisidonnaisuudesta riippumatta ja tähän päästiin ainoastaan lähettämällä kysely kaikille Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä perustetuille yrityksille. Aluksi tutkimuksen toteutustavassa oli vaihtoehtoina joko sähköpostitse lähetetty kysely tai kirjeitse lähetetty kysely. Valittuun kirjeitse lähetettyyn kyselyyn päädyttiin kolmesta syystä: sähköpostitse lähetetty kyselylomake menisi suurella todennäköisyydellä suoraan roskapostin mukaan, kun taas postitse lähetetyn kirjeen yritykset todennäköisesti ainakin avaisivat, johtuen siitä syystä, että lähettäjänä on Turun Seudun Osuuspankki. Kolmantena syynä vaikutti se tosiasia, että YTJ:ssä yritysten yhteystiedoissa vain noin puolella ko. yrityksistä oli mainittuna sähköpostiosoite.

Tutkimuksen tietoperusta pohjautui osakeyhtiön perustamisen vaiheisiin, osakeyhtiön rahoituksen vaihtoehtoihin ja sen järjestämiseen, mikä yritystä perustettaessa ja liiketoimintaa kehitettäessä on yleisesti vaikein osa. Tietoperusta pohjautui myös osakeyhtiön maksuliikkeen hoitamiseen sekä yrityksen vakuuttamiseen niin lakisääteisillä kuin vapaaehtoisilla vakuutuksilla. Tietoperusta pohjautui lisäksi Turun Seudun Osuuspankin käyttämään asiakkuusstrategiaan, missä asiakkaat jaetaan yritys- ja henkilöasiakkaisiin pääpainon keskittyessä luonnollisesti yritysasiakkaiden ryhmittelyyn ja hoitomalleihin.

Kyselylomake (Liite 2) rakennettiin yhdessä Turun Seudun Osuuspankin kehittämispäällikön ja yrityspalvelujohtajan kanssa. Kyselylomake vielä tarkistutettiin toimeksiantajayrityksen yrityspalveluyksikön maksuliikeryhmän asiakkuuspäälliköllä. Kyselylomake jakautui neljään aihealueeseen: yrityksen rahoitusta koskevaan osaan, yrityksen maksuliikettä koskevaan osaan, yrityksen vakuutuksia

koskevaan osaan sekä viimeiseen osaan, jossa haluttiin selvittää onko yritys keskittänyt pankki- ja vakuutuspalvelunsa ”saman katon alle” ja mitä yrittäjä tekisi toisin, jos olisi nyt perustamassa yritystään niillä tiedoilla ja kokemuksilla, mitä on perustamisprosessin aikana hankkinut. Kyselylomake piti sisällään sekä avoimia että monivalintakysymyksiä. Avoimia kysymyksiä kyselyyn valittiin, koska yrittäjiltä haluttiin kerätä omakohtaisia kokemuksia ja niihin haluttiin saada syventäviä vastauksia. Monivalintakysymyksiä käytettiin kysymyksissä, joista haluttiin vertailukelpoisia vastauksia. Lähetyskuori piti sisällään saatekirjeen (Liite 1), 12-sivuisen kyselylomakkeen (Liite 2) sekä vastauskuoren, josta on postimaksu maksettu.

6.3 Reliabiliteetti ja validiteetti

Reliabiliteetilla tarkoitetaan mittaustulosten toistettavuutta eli olivatko tutkimuksen tulokset sattumanvaraisia vai eivät (Hirsjärvi ym. 2005, 216). Tässä muodossaan kysely voitaisiin toistaa missä päin Suomea tahansa. Vastauksia analysoitaessa kävi ilmi, että tutkimuksen tulokset eivät olleet sattumanvaraisia, koska kyselyyn osallistuneiden vastaukset olivat loogisia eli yhden vastaajan vastaukset eivät olleet ristiriidassa hänen muiden vastaustensa kanssa. Tästä päästään myös tutkimuksen validiteettiin. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä haluttiin mitata eli käsittivätkö vastaajat tutkimuksen tulokset niin kuin tutkija oli ne ajatellut. (Hirsjärvi ym. 2005, 217). Kysymykset jaoteltiin selkeästi omiin osa-alueisiinsa, millä haluttiin välttää kysymyksien ymmärtämistä väärin. Vastaajien antamat vastaukset eivät olleet ristiriidassa muiden vastanneiden kanssa, mistä voidaan päätellä, että kaikki vastanneet ymmärsivät kysymykset samalla tavalla. Kaiken kaikkiaan, vaikka vastausprosentti jäi melko alhaiseksi, voidaan todeta, että tutkimus täyttää kvantitatiivisen tutkimuksen reliabiliteetti- ja validiteetinkriteerit ja tutkimusta voidaan pitää sekä luotettavana että toistettavana.

6.4 Tulokset

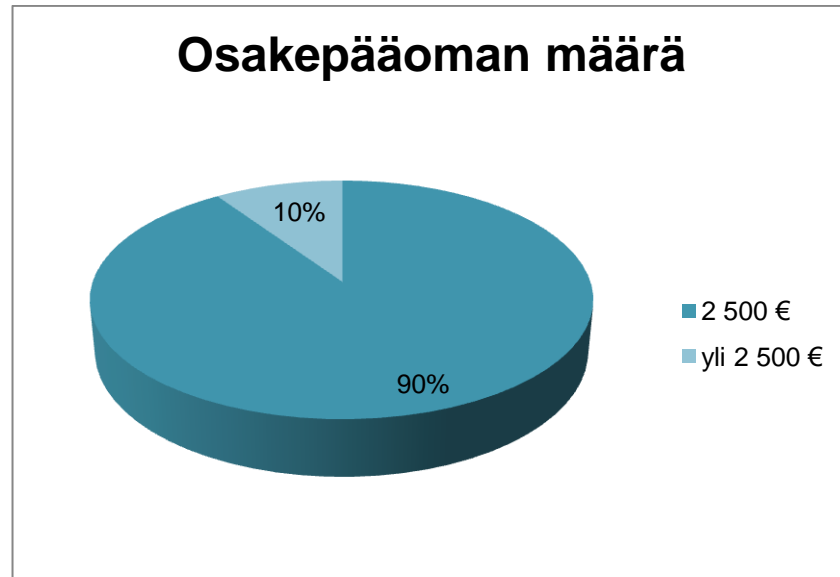
Tutkimukseen saatiin odotetusti melko vähän vastauksia. Tätä osattiin odottaa jo lähetysvaiheessa, koska yleisesti kirjekyselyiden vastausprosentit ovat heikkoja, parhaimmillaan 30–40 prosenttia (Hirsjärvi ym. 2005, 185). Vastausprosentin heikkouteen tässä tapauksessa vaikutti vielä se, että tutkimuksen kohteena ovat vanhimmillaan yhdeksän kuukauden ikäiset yritykset ja tuoreimpien yritysten perustamisesta oli kulunut vasta 3 kuukautta, joten aikaa muuhun kuin liiketoiminnan pyörittämiseen jää rajoitetusti. Vastauksia saatiin 21 kappaletta, joten vastausprosentiksi muodostui 11,4 %.

Tutkimukseen saatiin vastauksia laajalta toimialakentältä. Vastanneet yritykset toimivat mm. seuraavilla aloilla: arvopaperikauppa, catering, huolinta, kiinteistö-sijoittaminen, korjausrakentaminen, liikkeenjohdon konsultointi, mainostoimisto, nosto-ovien myynti, rakennusala, sukelluskoulutus, telemarkkinointi, terveydenhuolto, tilitoimisto, vuokraus ja leasing sekä vähittäiskauppa.

6.4.1 Oman pääoman ehtoinen rahoitus

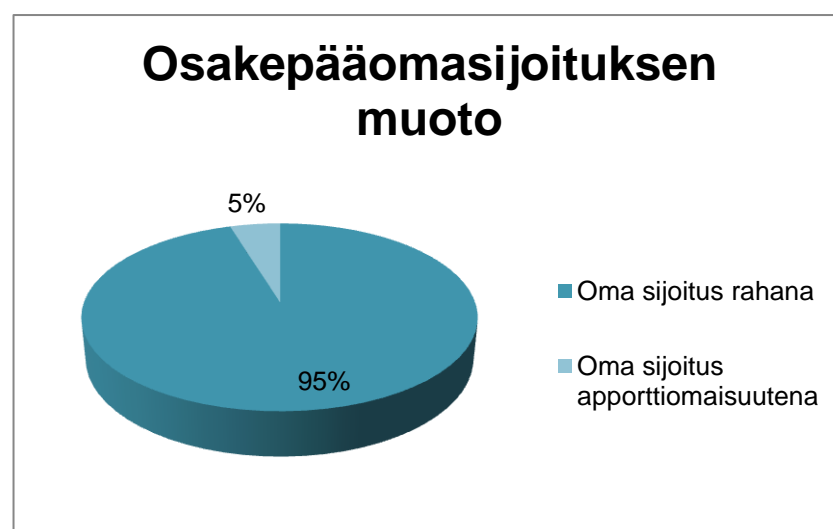
Osakepääoma

Opinnäytetyön alussa todettiin Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) tietojen pohjalta, että noin 80 % yksityisistä osakeyhtiöistä perustetaan osakeyhtiölain vaatimalla vähimmäisosakepääomalla, jolloin osakepääoma on 2 500 euroa. PRH:n tietoja tukee myös tästä tutkimuksesta saadut tulokset. Vastausten perusteella 90 % Turussa vuoden 2012 kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä perustetuista osakeyhtiöistä perustettiin OYL:n vaatimalla vähimmäisosakepääomalla ja 10 % tätä suuremmalla osakepääomalla.

Kuvio 4. Osakepääoman määrä.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa rahan sijaan kokonaan tai osittain muulla omaisuudella, kuten esimerkiksi yrityksen käyttöön tulevan koneen, laitteen tai auton muodossa. Vastanneista yrityksistä tällaisena apporttiomaisuutena osakkeita merkitsi yksi yritys. Loput yrityksistä maksoivat osakkeiden merkintähinnat rahana.

Kuvio 5. Osakepääomasijoituksen muoto.

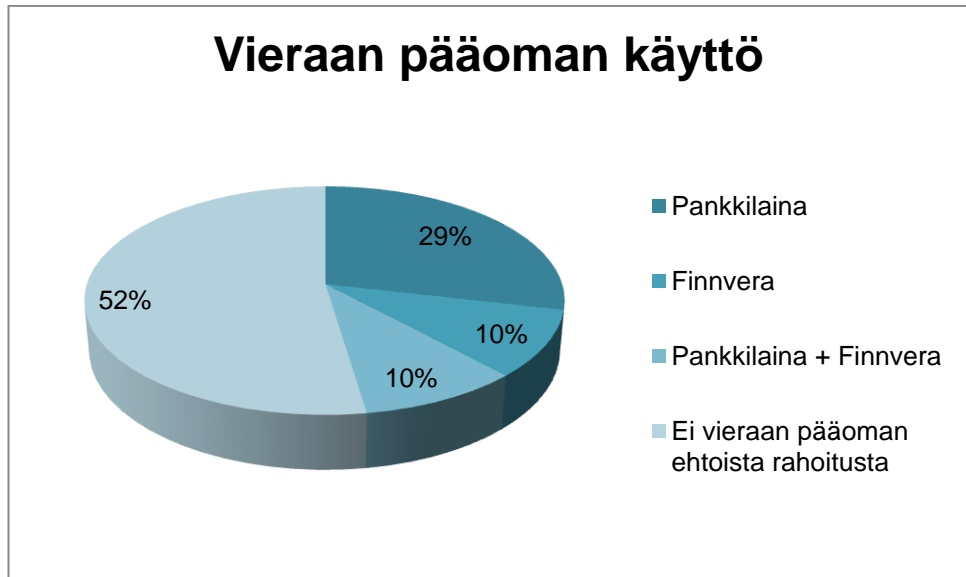
Riskisijoittajilta hankittu rahoitus

Riskisijoitusyhtiöt ja yksityishenkilöt tekevät pieniin ja keskisuuriin yrityksiin oman pääoman ehtoisia sijoituksia ja saavat niistä vastineeksi yleensä vähemmistöosuuksia yrityksestä. Tutkimukseen osallistuneista yrityksistä yksi oli käyttänyt yrityksen perustamisen rahoittamiseen riskisijoitusyhtiötä. Pääomasijoitusyhtiöksi oli valikoitunut Aboa Venture Management Oy, joka tarjoaa eri toimialoilla toimiville yrityksille oman pääoman ehtoista rahoitusta (Aboa Venture Management Oy 2012).

6.4.2 Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus

Kaikki yritykset yhtä lukuun ottamatta kertoivat rahoituksen onnistuneen suunnitelmien mukaisesti. Ainoa yrittäjä, joka koki, ettei rahoituksen hankkiminen sujunut toivotusti, perusteli sitä sillä, etteivät pankin myöntämän velkakirjalainan ehdot olleet edulliset. Yrittäjä kuitenkin päätyi rahoittamaan yritystään pankin velkakirjalainalla.

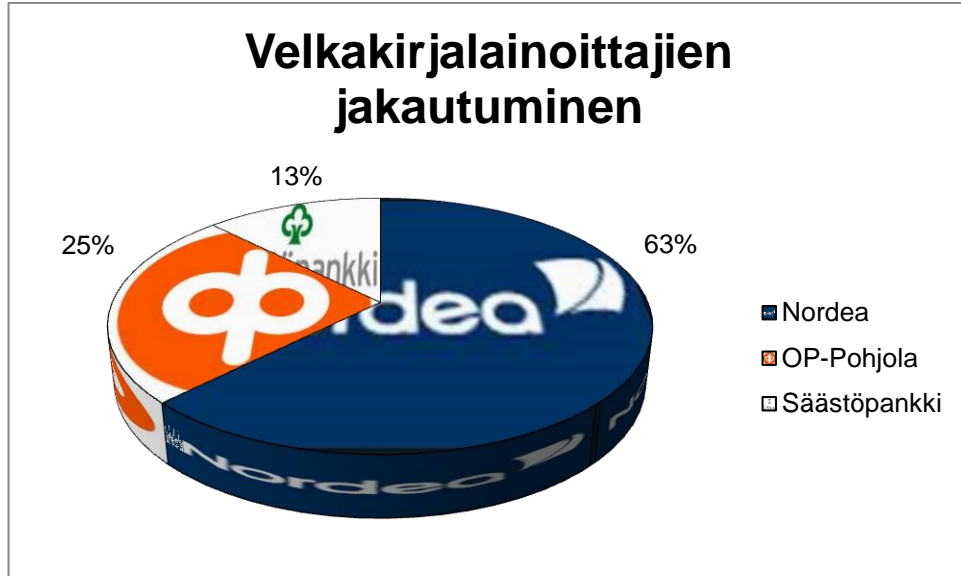
Kaikista tutkimukseen vastanneista yrityksistä 48 % käytti yrityksen rahoittamiseen vieraan pääoman ehtoisia rahoitusmalleja eli 52 % tutkimukseen vastanneista yrityksistä ei käyttänyt minkään muotoisia vieraan pääoman lähteitä. Kaikista yrityksistä pankin myöntämiin velkakirjalainoihin päätyi 29 % vastanneista. Finnveran rahoitustuotteita käytti 10 % vastanneista ja 10 % käytti sekä pankin että Finnveran myöntämää rahoitusta yhdessä.

Kuvio 6. Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen käyttö.

Pankkilaina

Pankkilainat ovat yrityksen vieraan pääoman yleisin lähde. Kaikista tutkimukseen vastanneista yrityksistä 38 % turvautui pankkilainaan mukaan lukien sellaiset yritykset, jotka käyttivät sekä pankkilainaa että Finnveran rahoitusta. Pankkirahoitusta oli haettu OP-Pohjolasta (25 % pankkilainaa saaneista), Säästöpankista (13 %) ja Nordeasta (63 %). Perusteluina käytettiin yleisesti pankkilainan helppoutta ja olemassa olevia, henkilöasiakkuudesta syntyneitä pankkisuhteita sekä nopeaa pääoman tarvetta. Yksi yritys perusteli pankkilainan käyttämistä yrityksen vieraan pääoman ehtoiseen rahoitukseen vipuvaikutuksella. Vipuvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että vieraan pääoman käytöllä saadaan aikaiseksi suurempi tuotto yrittäjän itsensä sijoittamalle pääomalle.

Kuvio 7. Velkakirjalainoittajien jakautuminen.

Finnvera

Finnveran myöntämiä rahoitusvaihtoehtoja käytti 19 % tutkimukseen vastanneista yrityksistä, mukaan lukien sellaiset yritykset, jotka käyttivät Finnveran rahoitusta yhdessä pankkilainan kanssa. Finnveran rahoitusvaihtoehtojen käyttämistä perusteltiin yrittäjäkurssien suosituksilla, kiinteillä marginaaleilla sekä hyvillä ehdoilla. Yritykset olivat käyttäneet naisyrittäjälainaa, pienlainaa, yrittäjälainaa sekä Finnvera-takauksia eli Finnveran rahoituspalveluita käytettiin laajasti. Voidaankin todeta, että Finnvera tarjoaa monia erilaisiin tilanteisiin sopivia rahoitusvaihtoehtoja.

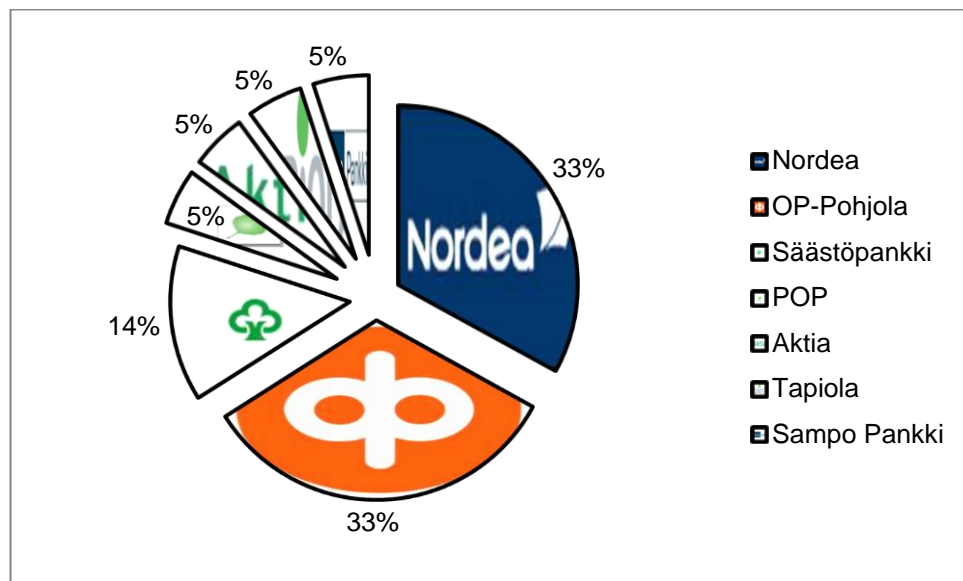
Starttiraha, ELY-keskus, Tekes ja rahoitusyhtiöt

Työ- ja elinkeinotoimistot olivat myöntäneet starttirahaa 14 prosentille kaikista tutkimukseen vastanneista yrittäjistä. Starttiraha olikin ainoa tuki- tai avustusmuoto, jota tutkimuksen perusteella yritykset ja yrittäjät olivat käyttäneet. Mikään yritys ei ollut hakenut tukia, avustuksia tai rahoitusta ELY-

keskukselta, Tekesiltä tai rahoitusyhtiöiltä, jotka myöntävät esimerkiksi leasing- ja factoring-rahoituksia. Huomionarvoinen asia on se, ettei mikään yrityksistä ollut hakenut tukia tai avustuksia ELY-keskukselta, jonka tehtävä on tukea nimenomaan pk-yritysten perustamista.

6.4.3 Yrityksen maksuliike

Maksuliikkeensä hoitamiseen yrityksen olivat valinneet pankkeja seuraavasti: OP-Pohjola 33 % vastanneista, Nordea myös 33 %:n osuudella, Säästöpankit 14 % ja Sampo Pankki, Paikallisosuuspankit, Aktia sekä Tapiola 5 %:n osuuksilla.

Kuvio 8. Yritysten maksuliikkeen jakautuminen

Maksuliikettä hoitavan pankin valinnalle nousi selvästi yksi tärkein peruste: henkilöasiakkuus kyseisessä pankissa. Peräti 86 % vastanneista mainitsi perusteissaan valinneensa maksuliikettä hoitavaksi pankiksi sen pankin, missä yrittäjän henkilökohtainen asiointi on. Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että

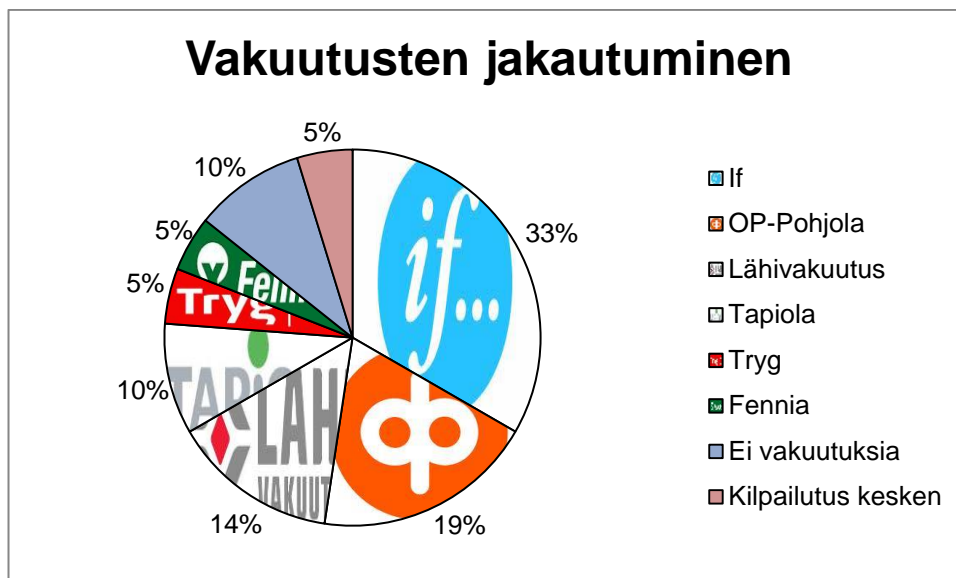
toinen painava syy oli pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen. Tällöin kaikki nämä palvelut löytyvät yksien verkkotunnusten ja saman katon alta. Muina perusteluina mainittiin kilpailutus, hinta, suosittelut ja sattuma. Suositteluita oli antanut esimerkiksi erääseen yritykseen sijoittanut pääomasijoitusyhtiö.

Yritysten käyttämistä palveluista ylivoimaisesti suosituimpia olivat yrityksen verkkopalvelu ja pankkikortti. Yrityksen verkkopalvelua käytti 76 % vastanneista yrityksistä ja pankkikorttia 67 %. Verkkomaksupainiketta käytti 19 % yrityksistä ja e-laskupalvelua 14 % yrityksistä. Suoraveloituspalvelua, maksupääteläpalvelua tai eräsiirtopalvelua käytti 5 % vastanneista yrityksistä.

Kahta yritystä lukuun ottamatta kaikki olivat tyytyväisiä saamiinsa pankkipalveluihin. Nämä kaksi yrittäjää kertoivat tyytymättömyyden johtuvan hintojen läpinäkymättömyydestä ja siitä, että moni palvelu maksaa yritysasiakkaalle vaikka ne ovat henkilöasiakkaille ilmaisia. Myös tiedon saatavuudessa toivottiin laadun parantamista.

6.4.4 Yrityksen vakuutukset

Kaksi tutkimukseen vastanneista yrityksistä ei ollut ottanut ollenkaan vapaaehtoisia vakuutuksia liiketoimintansa luonteen vuoksi. Yhdellä yrityksistä oli vielä vakuutusyhtiöiden kilpailutus kesken. 33 % yrittäjistä oli vakuuttanut liiketoimintaansa If:n kautta, OP-Pohjolaan vakuutuksensa oli keskittänyt 19 % vastanneista. Nyt LähiTapiolaksi yhdistyneillä Lähivakuutuksella (14 %) ja Tapiolalla (10 %) oli yhteensä 24 % osuus. Trygin ja Fennian osuus oli molemmilla 5 %. Vakuutusyhtiön valintaa perusteltiin seuraavilla argumenteilla: kirjanpitäjän suositus, kilpailutus, vertailu ja henkilöasiointi. Vakuutusyhtiön valinnassakin painavimmaksi syyksi nousi henkilöasiointi kyseisessä yhtiössä. Myös pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen mainittiin useasti. Pankki- ja vakuutuspalveluiden hoituminen saman katon alla helpotti ja nopeutti yritysten asioiden hoitamista. Palveluiden kehittämiseksi yksi yrittäjä mainitsi esimerkiksi hinnoittelun yritysten liikevaihdon mukaan.

Kuvio 9. Vakuutusten jakautuminen vakuutusyhtiöittäin.

Tutkimuksessa selvitettiin myös yritysten valitsemia vapaaehtoisia vakuutuksia. Kaikista vastanneista 67 %:lla oli vastuuvakuutus, 48 %:lla oikeusturvavakuutus. Irtaimistovakuutuksen oli ottanut 19 %, keskeytysvakuutuksen 10 % ja ajoneuvovakuutuksen 10 % vastanneista yrityksistä. Kaksi vastanneista yrityksistä ei ollut vakuuttanut liiketoimintaansa tai omaisuuttaan millään vapaaehtoisilla vakuutuksilla.

6.4.5 Keskittäminen ja muut havainnot

Tutkimukseen osallistuneista yrityksistä 48 prosenttia kertoi keskittäneensä yrityksen pankki- ja vakuutuspalvelut. Keskittämiseen vaikutti helppous, kun kaikki pankki- ja vakuutuspalvelut hoituvat samalla kertaa ja saman internet-sivuston alta. Yrityksen pankki- ja vakuutuspalvelujen keskittämiseen vaikutti suuresti myös henkilökohtaisten pankki- ja vakuutuspalvelujen keskittäminen.

Loput 52 % yrityksistä eivät siis olleet keskittäneet palveluitaan. Monella näistä yrityksistä kuitenkin keskittäminen kuului tulevaisuuden suunnitelmiin. Osalla yrityksistä vakuutusten kilpailutus oli vielä kesken. Vakuuttamisen nopeuden

tarve oli syy siihen, että yksi yrityksistä ei ollut keskittänyt pankki- ja vakuutuspalveluitaan eli aikaa keskittämisen tutkimiseen ei ollut. Yksi yritys mainitsi syyksi vakuutusyhtiön valinnan olleen selvä jo ennen yrityksen perustamista riippumatta yrityksen maksuliikettä hoitavasta pankista. Yhdelle yritykselle oli suositeltu pankkipalvelujen tarjoajaa, joka ei tehnyt yhteistyötä yrityksen valitseman vakuutusyhtiön kanssa. Yksi yritys vaihtoi vakuutusyhtiötä huonon palvelun perusteella.

Yrittäjiltä kysyttiin, mitä he tekisivät toisin, jos olisivat nyt perustamassa yritystään niillä tiedoilla ja kokemuksilla, mitä heillä on nyt. Monet vastasivat, etteivät tekisi mitään toisin, koska yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen sujui suunnitellusti. Yksi yrittäjä kävisi starttirahan myöntämisen edellyttämän yrittäjävalmennuksen hyvissä ajoissa etukäteen, koska moni asia selvisi siellä vasta sen jälkeen, kun tietoa olisi tarvittu. Useat yrittäjät olisivat valmistelleet ja perehtyneet yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan käynnistämisen rahoittamisen paremmin ja perusteellisemmin. Yllättävien kulujen varalle olisi myös voitu varautua paremmin. Yksi yrittäjä mainitsi tarvinneensa selkeää opasta, mistä selviäisi, mitä yrityksen käynnistämiseen olevia rahoitus- ja tukimuotoja on saatavilla, ja olisi sen pohjalta harkinnut rahoitusvaihtoehtoja pankin myöntämän velkakirjalainan lisäksi. Yksi yrittäjä jättäisi parisuhteen pois yhtälöstä ja keskittyisi ainoastaan yrittämiseen.

7 PÄÄTELMÄT

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen rahoitettiin ja millä perusteilla valittuun rahoitusmuotoon tai muotoihin päädyttiin. Yrityksen maksuliikkeen osalta haluttiin saada vastauksia siihen, miten perustettu yritys hoitaa maksuliikkeensä ja minkä pankin kautta se hoidetaan sekä millä perusteilla yrityksen maksuliikettä hoitava pankki valittiin. Yrityksen liiketoiminnan vakuuttamisesta haluttiin selvittää, millä perusteella yritys valitsi oman vakuutusyhtiönsä ja mitä vapaaehtoisia vakuutuksia yritys pakollisten eli lakisääteisten vakuutusten lisäksi valitsi. Koska pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittäminen on yhä yleisempää, tutkimukseen osallistuneilta yrittäjiltä kysyttiin, kuinka moni yrityksistä keskittää pankki- ja vakuutuspalvelunsa toimintansa alussa ja millä perusteilla yritys sen tekee.

Tutkimuksesta saatujen tuloksien avulla haluttiin auttaa ja helpottaa tulevaisuudessa perustettavien osakeyhtiöiden tiedonhankintaa keräämällä tutkimukseen osallistuneilta yrittäjiltä ja yrityksiltä kokemuksia yrityksen perustamisesta. Tutkimuksesta saatujen tulosten avulla toivottiin olevan myös kehittävä vaikutus Turun Seudun Osuuspankin yritystarjontaan, koska yrittäjiltä kysyttiin kehitysehdotuksia niin rahoituksen hankkimiseen, pankkipalveluihin kuin vakuutuspalveluihinkin. Nämä yrittäjien kokemukset ja kehitysehdotukset saatiin toivottavasti koottua tähän opinnäytetyöhön siten, että tulevien yrittäjien on ainakin helpompaa tehdä ratkaisuja eri rahoitusvaihtoehtojen ja pankki- sekä vakuutuspalvelujen välillä.

Yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan käynnistämisen rahoitusmallit saatiin kattavasti kartoitettua. Tutkimuksessa avattiin niin oman pääoman ehtoisia kuin vieraan pääoman ehtoisia rahoitusvaihtoehtoja sekä mahdollisia tuki- ja avustusmuotoja. Yrittäjien vastauksista saatiin mielenkiintoisia perusteluja valituille rahoitusmalleille, mistä toivon mukaan on hyötyä tuleville osakeyhtiön perustajille.

Yrityksen pankkipalveluihin tutustuttiin käytetyimpien palveluiden osalta. Palvelut pyrittiin avaamaan mahdollisimman yksiselitteisesti, jotta yrittäjät, jotka eivät niitä edes käytä, tietäisivät mistä on kyse. Erilaisten yrityksen pankkipalveluiden käyttö vaihteli laajasti pääasiassa toimialasta riippuen, mikä ilmeni yrittäjien perusteluista. Myös pankin valintaan saatiin kattavasti perusteluja, joista yleisimpänä yrittäjän oman henkilöasiakkuuden sijainti kyseisessä pankissa.

Tutkimuksessa selvitettiin myös, minkä vakuutusyhtiön yritys valitsi ja millä perusteilla se valinnan teki. Tärkeimpänä valintakriteerinä esiin nousi, kuten pankin valinnassakin, yrittäjän henkilökohtainen asiointi eli useimmiten yrittäjä vakuutti yrityksensä ja liiketoimintansa samassa vakuutusyhtiössä kuin missä hänen omat vakuutuksensa olivat. Tarkoituksena oli myös selvittää, mitä vapaaehtoisia vakuutuksia yritys oli ottanut pakollisten vakuutusten lisäksi. Tähänkin kysymykseen saatiin kattavasti vastauksia yrittäjiltä. Ja kuten pankkipalveluidenkin kohdalla, myös vakuutusvaihtoehtojen valintaan vaikutti suuresti yrityksen toimiala.

Pankki- ja vakuutuspalveluita keskittäminen on nouseva trendi. Tämän todistaa se seikka, että jo yritystä perustettaessa, 48 prosenttia vastanneista yrityksistä oli keskittänyt pankki- ja vakuutuspalvelunsa. Yrittäjien perusteluista käy ilmi, että tärkeimpänä syinä keskittämiseksi pidettiin helppoutta, asioiden hoitumista samassa paikassa sekä aiempaa henkilökohtaisten pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittämistä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että opinnäytetyön tavoitteisiin päästiin: yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan rahoitusmallit kartoitettiin, pankkipalveluiden käyttö tutkittiin, yrityksen liiketoiminnan ja omaisuuden vakuuttaminen tutkittiin ja pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittämisen laajuus selvitettiin sekä kaikille näille osa-alueille saatiin kattavat ja selkeät perustelut yrittäjiltä. Päällimmäisenä huomiona voidaan mainita yrittäjien henkilökohtaisten pankki- ja vakuutuspalveluiden vaikutus yrityksen palveluiden tarjoajan valintaan eli suurin osa yrittäjistä valitsi samat yritykset hoitamaan myös yrityksensä pankki- ja vakuutusasiat. Tästä voidaan vetää johtopäätös, että ne yrittäjät, jotka ovat keskittäneet henkilökohtaiset pankki- ja vakuutuspalvelunsa, keskittävät myös yrityksensä pankki- ja

vakuutuspalvelut, minkä takia pankkien ja vakuutusyhtiöiden olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota potentiaalisten tulevien yrittäjien pankki- ja vakuutuspalveluiden keskittämiseen, jotta ne saisivat myös yrityksen asiakkaakseen. Uskon, että olen saanut koottua kattavasti tietoa yrityksen perustamisen ja liiketoiminnan aloittamisen rahoittamisesta sekä yrityksen pankki- ja vakuutuspalveluista samoihin kansiin, kuten yksi vastanneista yrittäjistä toivoikin. Ja toivon, että tästä opinnäytetyöstä on hyötyä tuleville osakeyhtiön perustajille, ja että tulevat yrittäjät pystyvät hyödyntämään tähän opinnäytetyöhön kerättyjä jo aloitaneiden yrittäjien kokemuksia.

Opinnäytetyö nosti mahdollisia aiheita myös jatkotutkimuksille. Tämän tutkimuksen tulosten perusteella ELY-keskusten osuus aloittavien yritysten tukemiseen tulisi tutkia tarkemmin. Vastanneista yrityksistä mikään ei käyttänyt hyödyksi ELY-keskusten tarjoamia tukia tai avustuksia, mikä oli yllättävää. Tutkimuksen perusteella markkinoilla olisi kysyntää selkeälle ja kattavalle uuden yrittäjän oppaalle, mistä löytyisivät vaihtoehdot yrityksen rahoitukseen, maksuliikkeeseen sekä vakuuttamiseen. Tämän opinnäytetyön pohjalta esimerkiksi Turun Seudun Osuuspankki voisi tehdä oppaan aloittaville yrityksille, missä kerrottaisiin TOP:n tarjoamista ratkaisuihin yrityksen rahoitukseen, maksuliikkeeseen ja vakuuttamiseen sekä yhteistyömahdollisuuksista Finnveran kanssa.

LÄHTEET

Aboa Venture Management Oy 2012. Aboa Venture Management Oy – pääomasijoituksia suomalaisille yrityksille. Viitattu 18.10.2012 <http://www.aboaventure.fi/>.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2012. Yritystoiminta. Viitattu 23.9.2012 <http://www.ely-keskus.fi/fi/Elinkeinottojoaosaaminenjakulttuuri/Yritystoiminta/Sivut/default.aspx>.

Finanssialan keskusliitto 2012. Tupas –varmennepalvelu. Viitattu 7.11.2012 http://www.fkl.fi/teemasivut/sahkoinen_asiointi/tupas/Sivut/default.aspx.

Finanssivalvonta 2012. Vakuutuspalvelut. Viitattu 21.10.2012 http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Finanssialan_palveluita/Vakuutuspalvelut/Pages/Default.aspx.

Helsingin seudun kauppakamari 2012. Yhtiöoikeus. Viitattu 18.10.2012 http://www.helsinki.chamber.fi/index.phtml?1343_m=1509&s=211.

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Holopainen, T. 2012. Yrityksen perustamisopas. 20., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Keskuskauppakamari 2011. Yrityksen perustajan opas.

Kuokkala H-R.; Mäenpää, I. & Uusitalo, O. 2010. Kokonaisratkaisut finanssialalla: Pk-asiakkaiden näkemyksiä yhden oven periaatteesta. Tampere: Tampereen Teknillinen Yliopisto. Viitattu 6.11.2012 <http://www.tut.fi/idcprod/groups/public/@l802/@web/@p/documents/liit/p016570.pdf>.

Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä 18.6.1998/443.

Laki yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22.12.2006/1273.

Liikennevakuutuskeskus 2012. Ajoneuvolla oltava liikennevakuutus. Viitattu 22.10.2012 <http://www.liikennevakuutuskeskus.fi/modules/system/stdreq.aspx?P=448&VID=default&SID=361427706262950&S=0&C=22330>.

Liikennevakuutuslaki 26.6.1959/279.

Mähönen, J. & Villa, S. 2006. Helsinki: WSOYpro.

OP-Pohjola-ryhmä 2011. Yrityksen perustajan opas. Viitattu 23.9.2012 <https://www.op.fi/media/liitteet?cid=150104910>.

OP-Pohjola-ryhmä 2012a. Tervetuloa Turun Seudun Osuuspankkiin. Viitattu 3.6.2012 <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/osuuspankit/tervetuloa-turun-seudun-osuuspankkiin?cid=151146603&srcpl=3>.

OP-Pohjola-ryhmä 2012b. Tietoa osuuspankkien ja Helsingin OP Pankin toiminnasta. Viitattu 3.6.2012 <https://www.op.fi/op/op-pohjola-ryhma/op-pohjola-ryhma/osuuspankit?id=81200&srcpl=8>.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Pahkamaa, M. 2012. Vakuutus- ja pankkiasiakkuuksien keskittämisen merkityksellisyys ja asiakkaan kokeman arvon rakentuminen bancassurance –perusteisessa uskollisuusohjelmassa - Case: OP-Pohjola. Pro gradu –tutkielma. Vakuutustiede. Tampere: Tampereen Yliopisto. Viitattu 6.11.2012 <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu06001.pdf>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2012. Apportti. Viitattu 7.11.2012 <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/apporttiehto.html>.

Potilasvahinkolaki 25.7.1986/585.

Potilasvakuutuskeskus 2012. Vakuuttaminen. Viitattu 22.10.2012 http://www.pvk.fi/www/page/pvk_www_1538.

Suomela-lehti 2006. Vakuutukset, suhde vakuutusyhtiöön ja muutosalttius. Viitattu 6.11.2012 <http://www.suomela.fi/Tutkimukset--tilastot/Tutkimukset--raportit-1/Vakuutukset-suhde-vakuutusyhtioon-ja-muutosalttius-43684>.

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2012. Jäsenet. Viitattu 22.10.2012 http://www.fvca.fi/jasenet?investment_stage=26&geographical_focus=46&industrial_sector=11&typical_investment=&xm_searchsubmit=Hae.

Suomen Yrittäjät 2012a. TyEL-eläkevakuutus. Viitattu 22.10.2012 <http://www.yrittajat.fi/fi-Fl/tyonantajanabc/tyonantajamaksut/tyelvakuutus/>.

Suomen Yrittäjät 2012b. Yrittäjän eläkevakuutus. Viitattu 6.10.2012 <http://www.yrittajat.fi/yrittajajahmisena/yelvakuutus/>.

Sutinen, M. & Viklund, E. 2005. Kaikki mitä olet halunnut tietää yritystoiminnasta mutta et ole tiennyt keneltä kysyä. 10., uudistettu painos. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu.

Taloussanommat 2012. Taloussanakirja. Viitattu 3.10.2012 <http://www.taloussanommat.fi/porssi/sanakirja/termi/factoring/>.

Taloustieto Oy 2012. Yritystoiminnan rahoitus. Viitattu 22.10.2012 <http://www.taloustieto.fi/lukiotext/1text607.html>.

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto 2012. Lakisääteinen tapaturmavakuutus – työntekijän turvaksi. Viitattu 22.10.2012 http://www.tvl.fi/www/page/tvl_www_1237.

Tapiola 2008. Lehdistöiedote 7.4.2008. Viitattu 6.11.2012 http://www.tapiola.fi/www/Tapiola_ryhma/Lehdistopalvelut/Uutiset/Uutisia+vuodelta+2008/Lahes+puolet+suomalaisista+olisi+kiinnostunut+vaihtamaan+pankkia.htm.

Tekes 2012a. Innovaatorahoitusta pk-yrityksille. Viitattu 23.9.2012 <http://www.tekes.fi/fi/community/Pk-yritykset/1032/Pk-yritykset/2319>.

Tekes 2012b. Tekes kannustaa kehittymään. Viitattu 23.9.2012 <http://www.tekes.fi/fi/community/Tekes/320/Tekes/626>.

Turun Seudun Uusyrittäjäkeskus 2011. Yrityksen perustajan opas.

Työ- ja elinkeinokeskus 2012a. Kuka voi saada rahoitusta. Viitattu 23.9.2012 <http://www.te-keskus.fi/Public/?nodeid=16036&area=7652&lang=1#Kukavoisaadarahoitusta>.

Työ- ja elinkeinokeskus 2012b. Valtion avustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi. Viitattu 23.9.2012 http://www.te-keskus.fi/Public/?nodeid=16036&area=7652&lang=1#Yleist%C3%A4_valtionavustuksestayritystoiminnankehitt%C3%A4miseksi.

Työ- ja elinkeinokeskus 2012c. Yritysten käytettävissä olevat rahoitusmuodot. Viitattu 23.9.2012
<http://www.te-keskus.fi/Public/?nodeid=16036&area=7652&lang=1#Yritystenk%C3%A4ytett%C3%A4viss%C3%A4olevatrahoitusmuodot>.

Työ- ja elinkeinotoimisto 2012. Starttiraha – Aloittavan yrittäjän tuki. Viitattu 22.9.2012
http://www.mol.fi/mol/fi/04_yrittaminen/05_starttiraha/index.jsp.

Työntekijän eläkelaki 19.5.2006/395.

Villa, S. 2006. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 3., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Ympäristövakuutuskeskus 2012. Lakisääteinen ympäristövakuutus. Viitattu 22.10.2012
http://www.ymparistovakuutuskeskus.fi/www/page/yvk_www_1996.

Yritys-Suomi 2012a. Aloittavan yrittäjän muistilista. Viitattu 15.8.2012
http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/palvelupolun-askel?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_aloittavan_yrittajan_muistilista.

Yritys-Suomi 2012b. Käytännön perustamistoimet. Viitattu 15.8.2012
http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Kaytanon_perustamistoimet&aihe=1000016.

Yritys-Suomi 2012c. Uutena yrityksen toimiminen. Viitattu 15.8.2012
http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Uutena_yrityksena_toimiminen&aihe=1000024.

Yritys-Suomi 2012d. Vakuutukset. Viitattu 15.8.2012
<http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?aihe=1000011>.

YritysHelsinki 2011. Yrittäjäksi Suomeen – opas.

Ympäristövakuutuskeskus 2012. Vakuuttamisvelvollisuus. Viitattu 22.10.2012
http://www.yvk.fi/www/page/yvk_www_1997.

14.9.2012

Pyydämme vastaamaan
Pyydämme palauttamaan

ARVOISA VASTAANOTTAJA

Olen neljännen vuoden tradenomiopiskelija Turun ammattikorkeakoulusta ja teen opinnäytetyönäni tutkimusta osakeyhtiöiden perustamisesta. Tutkimuksessa keskitytään Turussa vuoden 2012 alkupuoliskolla perustettujen osakeyhtiöiden rahoitusmalleihin, pankkipalveluihin ja vakuutusyhtiön valintaan sekä näiden mahdolliseen keskittämiseen. Opinnäytetyön aihe tuli toimeksiantona Turun Seudun Osuuspankiilta, missä tällä hetkellä työskentelen palveluneuvottelijaharjoittelijana. Tutkimuksesta saatujen tuloksien avulla pyritään kehittämään Turun Seudun Osuuspankin yrityspalvelutarjontaa sekä erityisesti auttamaan ja helpottamaan tulevaisuudessa perustettavien osakeyhtiöiden tiedonhankintaa keräämällä kokemuksia aloittaneilta yrittäjiltä ja yrityksiltä.

Pyydän Teitä ystävällisesti vastaamaan kyselyyn omien kokemusten pohjalta. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Osallistuminen tapahtuu palauttamalla oheinen kyselylomake maksuttomalla vastauskuorella. Pyydän palauttamaan vastauskuoren 28.9.2012 mennessä. Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti eikä Teidän taikka yrityksen nimeä tulla julkaisemaan tutkimuksessa. Tutkimus julkaistaan joulukuussa 2012 Turun ammattikorkeakoulussa.

Kiitos ajastanne ja vastauksistanne!

Vastaan mielelläni Teillä heränneisiin kysymyksiin:

Tuomas Koivisto

Tradenomiopiskelija, Turun AMK, liiketalouden koulutusohjelma, yrittäjyyden suuntautumisvaihtoehto

Palveluneuvottelijaharjoittelija, Turun Seudun Osuuspankki

tuomas.koivisto@students.turkuamk.fi

tuomas.koivisto@op.fi

Matkapuhelin: 0405398421

Työpuhelin: 0102569258

Lisätietoja tarvittaessa myös kehittämisspäälikkö Merja Pekkaselta

0102569451 tai merja.pekkanen@op.fi

Osoitetietonne olen saanut Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä.

www.ytj.fi

Opinnäytetyö (Turun AMK)
Liiketalouden koulutusohjelma
Yrittäjyyden suuntautumismuutos
2012

Tuomas Koivisto

PERUSTETTAVAN OSAKEYHTIÖN RAHOITUSMALLIT SEKÄ PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUT

Yrityksenne päätoimiala: _____

OMAN PÄÄOMAN EHTOINEN RAHOITUS

Yrityksen osakepääoman suuruus:

- 2500 €
- yli 2500 €

Yrityksen oma rahoitus osakepääoman lisäksi:

- Oma sijoitus rahana
- Oma sijoitus apporttina eli muuna kuin rahasisjoituksena tehty sijoitus

Pääomasijoitusyhtiöltä tai pääomasijoittajalta hankittu rahoitus:

Mistä ja miten rahoitus hankittiin?

VIERAAN PÄÄOMAN EHTOINEN RAHOITUS

Pankkilaina:

- Nordea
- OP-Pohjola
- Sampo Pankki
- Säästöpankit
- Muu, mikä? _____

Finnveran rahoituspalvelut:

- Finnvera-takaus
- Investointi- ja käyttöpääomalaina
- Kehittämislaina
- Naisyrittäjälaina
- Pienlaina
- Pientakaus
- Yrittäjälaina
- Muu, mikä? _____

Työ- ja elinkeinotoimisto:

- Starttiraha

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus eli ELY-keskus:

- Valmistelurahoitus
- Yrityksen kehittämisavustus
- Muu, mikä? _____

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes:

- Nuorten innovatiivisten kasvuyritysten rahoitus
- Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus
- Muu, mikä? _____

Muu erityisrahoitus:

- Factoring-rahoitus
- Investointirahoitus
- Leasing-rahoitus
- Ostolaskurahoitus
- Muu, mikä? _____

Millä perusteilla rahoitusvaihtoehdot valittiin?

Onnistuiko rahoituksen hankkiminen suunnitellusti?

- Kyllä
- Ei, miksi ei?

Mikä mielestänne olisi helpottanut rahoituksen hankkimista?

YRITYKSEN MAKSULIIKE

Minkä pankin valitsitte jokapäiväisen maksuliikkeenne hoitoon?

- Nordea
- OP-Pohjola
- Sampo Pankki
- Säästöpankit
- Muu, mikä? _____

Millä perusteilla valitsitte pankkinne?

Mitä palveluita käytätte yritystiin lisäksi?

- E-laskupalvelu Web Services- tai eräsiirtokanavassa tai verkkopalvelussa (mahdollistaa laskujen lähettämisen ja vastaanottamisen sähköisessä muodossa)
- Eräsiirtopalvelu tai Web Services -pankkiyhteys (linjayhteys, jonka välityksellä yritys käyttää konekielisiä pankkipalveluja esimerkiksi Kultalinkki-ohjelmalla)
- Maksupäätöspalvelu (palvelu mahdollistaa korttimaksujen vastaanottamisen. Yritys lähettää maksupäätetapahtumat pankkiin linjasuorituksena, joten lähettämiseen tarvitaan eräsiirtopalvelusopimus)
- Pankki- / luottokortti
Mikä? _____
- Suoraveloituspalvelu (palvelu säännöllisesti samoja maksajia laskuttaville yrityksille. Laskun summa veloitetaan automaattisesti maksajan pankkitililtä eräpäivänä)
- Tunnistuspalvelu TUPAS (sähköisiä palveluita tarjoavat yritykset saattavat usein tarvita asiakkaansa tunnistamista verkossa. Palveluntarjoajat voivat käyttää Finanssialan Keskusliiton Tupas-standardin mukaista tunnistuspalvelua verkkopalveluissaan henkilö- ja yritysasiakkaiden tunnistamisessa)
- Verkkomaksupainike (tarkoitettu ostosten maksamiseen internetissä. Palvelun avulla yritys tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuden maksaa ostokset verkkopalvelutunnuksilla)
- Yrityksen verkkopalvelu (päivittäisten raha-asioiden hoitoon. Ei vaadi erillisiä ohjelmistohankintoja)
- Muu, mikä? _____

Oletteko tyytyväinen saamaanne palveluun?

Kyllä

Ei

Kehitysehdotuksia pankkinne yrityspalveluihin

YRITYKSEN VAKUUTUKSET

Minkä vakuutusyhtiön valitsitte?

- If
- Lähivakuutus (nykyinen LähiTapiola)
- OP-Pohjola
- Tryg
- Muu, mikä? _____

Millä perusteilla valitsitte vakuutusyhtiönne?

Mitä vakuutuksia valitsitte lakisääteisten vakuutuksien lisäksi?

Keskeytysvakuutus

Oikeusturvavakuutus

Vastuuvakuutus

Muu, mikä? _____

Kehitysehdotuksia vakuutusyhtiönne palveluihin

PANKKI- JA VAKUUTUSPALVELUIDEN KESKITTÄMINEN

Oletteko keskittäneet pankki- ja vakuutusasiointinne?

Kyllä

Ei

Jos olette keskittäneet, niin millä perusteilla sen teitte?

Jos ette ole keskittäneet, niin mikä siihen oli syynä?

Mitä tekisitte toisin, jos olisitte nyt perustamassa yritystänne?

KIITÄN VAIVANNÄÖSTÄSI!